National Library
Bibliothèque Nationale
JUIN/JUNE 7 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103/c/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 23 — SESTDIENA, 1983. GADA 4. JŪNIJĀ — 33. GADS

SATURDAY, JUNE 4, 1983.

SECOND CLASS MAIL — REGISTRATION NUMBER 2249 — CENA 1 DOLARS

Brīvībā izkļuvis latviešu pilots

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Laikā, kad, ienaidnieka viltīgās propagandas iemidzināti, mūsu pašu starpā radušies politiska akluma sisti sakaru veicināšanas sludinātāji, aizvadītā nedēļā kāds drāmatisks notikums Baltijas jūras telpā varbūt atdarīs tiem acis. Ja cilvēks riskē ar savu dzīvību, lai izkļūtu no okupētās Latvijas — komūnistu elles režīma, tad ir iemesls siet pie kauna staba katru, kas brāļojas ar mūsu tautas apspiedējiem!

Nelīdz atrunāšanās ar akadēmisko brīvību, nelīdz augsti skolotu rietumu latviešu taisnošanās, ka sakaru komitejā tie iegriezušies tikai profesionālu motīvu dēļ — savu zinību apvāršņa vēl tālākai paplašināšanai vai jaunu atklājumu pētīšanai. Nelīdz mūzikanta aizbildināšanās meklēt kangaru starpā pieņemamu nošu rakstu. Mūsu tauta ir nāves cīņā par pastāvēšanu. Mūsu tautas lielākais ienaidnieks ir sarkanais fašisms — komūnistu okupantu vara.

Brīvās pasaules latviešu pienākums to pilnībā apzināties un runāt mūsu apspiestās tautas vārdā — ne lūgt, bet prasīt taisnību un brīvību. Tā nav nekāda galējā labā spārna nostāja. Tā nav reakcionāru naida politika. Visu iepriekš teikto latviešu trimdas saimei pie sirds ir licis mūsu augstākās organizācijas vadītājs PBLA jaunās valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis. Viņa personā mums ir patriotisma apgarots cīnītājs un ceļa rādītājs. Atbalstīsim viņu atbildīgajā darbā visiem spēkiem.

Šie ievada vārdi man šoreiz bija nepieciešami, izvērtējot dažus notikumus latviešu trimdas sabiedriskā dzīvē. Diemžēl, mūsu starpā vēl ir komitejas vai pat iestādījumi, kas neatzīst, ka nacionālpolitiskos jautājumos PBLA valdes priekšsēdim pieder izšķirīgais vārds. Lai nākotnē nebūtu mūsu starpā tādu, kas apšaubītu Dr. O. Pavlovska autoritāti!

Un tā mēs varam pieskarties drāmatiskam notikumam Baltijas jūras telpā — jauna latvieša bēgšanai mazā lidmašīnā uz Zviedriju.

Brīvībā izkļuvušais ir 28 g.v. civīlās aviācijas pilots rīdzinieks Valdis Vanags. Viņš nelielā kaitekļu apmiglošanas lidmašīnā 27. maijā pacēlās gaisā un pēc 2 1/2 stundu lidojuma sasniedza Gotlandi. Bēgšana notika ļoti drāmatiskos apstākļos, jo, lai izbēgtu sarkanās flotes radara ierīcēm, V. Vanagam bija jālido tikai ap 20 metru virs jūras līmeņa. Jūru klāja migla, kas pa daļai nāca Vanaga lidojumam uz brīvību par labu, jo gaisā nepatrulēja sarkanās gaisa flotes vienības.

Latvijas Nacionālā Fonda pārstāvis ieradās Gotlandē, kur viņam bija izdevība tikties ar Valdi Vanagu. No pārdzīvotā Vanags vēl nav pilnīgi atkopies. Viņam nepieciešama medicīniskā palīdzība un atpūta. Fonds starplaikā kārto piekritīgās zviedru iestādēs politiskā bēgļa statusa piešķiršanu V. Vanagam.

Nav šaubu, ka Zviedrijas valdība jautājumu izšķirs labvēlīgi. Saprotamu iemeslu dēļ zviedru uzraudzības iestādes neļauj izpaust tuvāku informāciju par V. Vanaga izlaušanos brīvībā no Pad. savienības bruņoto spēku rūpīgi sargātās Baltijas jūras piekrastes.

Ir zināms, ka Valdim Vanagam Rīgā palikusi dzīvesbiedre un 5 g. vecs dēliņš. Kaut izkļuvis brīvībā, Valdis Vanags baidās no čekas atriebības. Par viņa drošību gādā zviedru uzraudzības iestādes.

Ar interesi gaidīsim paša Vanaga stāstījumu, kā plānots, kādēļ noticis šis viņa pārdrošais bēgšanas lidojums.

* * *

Vanaga izbēgšana nenoliedzami ir nepatīkams notikums psiholoģiskā kara ģenerālštābā Kremlī.

Negaidītu pārsteigumu sagādājis Maskavas radiofona raidījums angļu valodā. To labi var uztvert arī Kanadā un ASV. Šī raidījuma pieteicējs Vladimirs Dančevs 23. maijā, ziņojot par Afganistānu, pārgrozīja manuskriptu un ziņoja: „Sarkanarmijas neattaisnojamā Afganistānas okupācija ir agresijas akts pret afganistāņu tautu. Nevis bandas no Afganistānas, bet bandas, kas iefiltrējušās no Pad. savienības, vainojamas asins izliešanā. Afganistāņu pretestība pret okupācijas varu pieaug."

Tas pats radiofona ziņotājs arī kritiski izteicās par Pad. savienības divkosīgo nostāju atbruņošanās jautājumā.

Vladimirs Dančevs pēc oficiālas informācijas kļūmi izdarījis garīgas slodzes rezultātā. Viņš esot nosūtīts atpakaļ veseļoties uz savu dzimto pilsētu Taškentu.

Dančevs iedrošinājies brīvai pasaulei pateikt patiesību, un par to viņam būs jāatbild. Ne Taškentā, bet kādā Sibirijas soda nometnē beigsies drosmīgā radio ziņotāja karjēra.

Šķībi izgājis arī Maskavā organizētā Miera kongresā. Britu pacifistes Anne Petite un Karmena Katlere kongresā pa kluso pusi ievedušas padomju disidenti Olgu Medvedkovu — neoficiālās pretkaŗa organizācijas dibinātāju pašā Pad. savienībā.

Kad kongresa viceprezidents sarkanā miera apustulis Oļegs Karkhardins pamanījis biedreni Medvedkovu, radies sajukums. Karkhardins deklarējis, ka Medvedkovas klātiene esot naidīgs akts un biedrenei te neesot ko meklēt.

Andropovs nevar būt pārāk priecīgs par notikušo Melnajā jūrā. Admirālis E. Zimis ziņo, ka uz 19.000 to Sverdlova klases kreisera Ždanova notikuši neticami militāras disciplīnas pārkāpumi. Flotes vadība esot ļoti noraizējusies par jūrnieku novirzīšanos no normālā reglamenta.

Britu autors Kokburns pagājušā nedēļā publicējis rakstu, kuŗā kritizēts Rēgena pārāk augstais Pad. savienības bruņoto spēku kaujas spēju novērtējums. Bruņotie spēki esot vāji apmācīti un dzeršana graujot disciplīnu. 1980. gada mobilizācija invāzijai Polijā esot pajukusi milzīgā dezertieŗu skaita dēļ. Dezertieŗu bijis tik daudz, ka iestādes nespējušas visus sodīt.

Afganistānā sarkanarmijas okupācijas kaŗaspēkā notiekot nepārtraukta rūgšana. Sarkanarmieši melnajā tirgū pārdodot ieročus nacionāliem afganistāņu partizāniem.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Ziedu laikā. **Foto J. Liģers.**

Aizvesto piemiņas dievkalpojumu otrdien, 14. jūnijā, pl. 19.30 St. Paul's katedrālē (Bloor un Jarvis ielu krustojumā) rīko Baltijas tautu federācija.

Programmas mūzikālā daļā no latviešiem piedalās Anita Rundāne.

ATCERĒSIMIES MŪSU TAUTAS MOCEKĻUS!

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 4. JŪNIJS, 23. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Sarkanā vilka dialogs ar rietumu pacifistu aitiņu. Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Par mūsu valodu

Laikā, kad notiek spēcīgs krievu ieplūdums Baltijas valstīs, mēs, latvieši, pamazām kļūstam par minoritāti savā zemē. Līdz ar to krievu valodu arvien vairāk lieto dažādās dzīves sfairās — ne tikai rūpniecībā vai partijas sanāksmēs, bet arī iestādēs, kur saskarsme ar pašu iedzīvotājiem, veikalos un citos apkalpošanas uzņēmumos. Nesamērīgi daudz stundu paredzēts arī krievu valodai latviešu skolās un latviešu valodas krievu skolās. Latviešu skolās krievu valodas stundu skaits vairākas reizes pārsniedz latviešu valodas stundu skaitu krievu skolēniem. Praktiski kaut cik latviešu valodu iemācās ļoti niecīgs krievu procents (attiecīgie statistiskie dati, ko sniedz vairāki autori savās grāmatās par etniskiem procesiem Latvijā, ir nekaunīgs viltojums. Holmogorovs, krievu tautības speciālists par padomju nacionālo politiku, aizrunājās tik tālu, ka Latvijā 30 proc. krievu pārvaldot latviešu valodu.) Militārā dienestā nodarbināto bērniem skolās vispār nav jāmācās latviešu valoda stundās.

Nonāk pat līdz tādam absurdam, ka latviešu grāmatu izdošanu apstiprina Maskavā pie ''činavniekiem'', kam nav ne mazākās jēgas ne tikvien par latviešu valodu, bet arī par latviešu grāmatu autoriem

Valodu nekādā ziņā nedrīkst uztvert vienīgi kā sazināšanās līdzekli. Valoda ir tautas pašapziņas neatņemama sastāvdaļa. Atņemiet tautai valodu — tās iznīcība, saplūšana ar valdošo nāciju ir izdevusies.

Mums latviešiem, faktiski atņēma vēsturi—tā sakropļota komūnistiskā Maskavas garā līdz nepazīšanai (vienīgi brīvajā pasaulē turpinās tās objektīvā pētīšana); mēģina iznīcināt tradicijas; pietiek tikai atcerēties visus kaŗagājienus pret Līgo svinēšanu. Tagad mēģina arī iznīcināt atšķirību starp mūsu tēva un mātes valodu un krievu valodu jaunās paaudzes apziņā. Atceros, kādu sašutumu un ņirgāšanos izraisīja kāds raksts komūnistu oficiozā Cīņā ar virsrakstu ''Krievu valoda nav svešvaloda''. Tas ir psiholoģiskais kaŗš pret nacionālo apziņu, un paradokss ir tas, ka to dara latviešu valodā,bezperspektīvajā valodā,kā man reiz teica viens no komūnistu ideoloģiskajiem darbiniekiem.

Paradoksāli, bet ar gudru ziņu, jo arī latvieši skaitās par jaunas Chruščoviski-Brežņeviski-Andropoviskās vienības, ''padomju tautas''-sastāvdaļu. Jo ātrāk stūrgalvīgie pāries uz ''matuškas-'' valodu, jo labāk labāk partijas bosiem, labāk Kremļa līdeŗiem, jo nekad un nekur komūnistu vadītāji nav atteikušies no sava galvenā mērķa-pasaules virskundzības. Lai to panāktu, jābūt monolītākām, saliedētākām viņu pārvaldīto tautu rindām. Te slēpjas atrisinājums jautājumam, kādēļ Maskavas valdnieki un viņiem ar sirdi un dvēseli pakļāvušies dažādu tautu stkritēji tā veicina pārtautošanos padomju imperijā. ieskaitot arī Latviju, pie tam ļoti centīgi.Izrādās, ka valodas un tautības jautājums ir cieši saistīts ar globālo politiku.

Pozitīvais faktors tomēr ir tas, ka baltieši, kaut arī ļoti grūtos apstākļos, maz pakļāvušies krievu asimilācijai. Viens pārkrievināšanas ideologs reiz vaļsirdības brīdī bija spiests atzīties, ka pēc viņa domām visilgāk kā patstāvīgas nācijas noturēsies igauņi, latvieši, lietuvieši, armēņi un gruzīni.

Latviešiem Latvijā jāzina, ka viņu centieni saglabāt savu tautību gūst arī atbalstu šeit rietumos, kaut vēl samērā nelielu, bet tomēr. Runa nav tikai par tiem, kas uzdrīkstas atklāti protestēt, parakstīt un sūtīt vēstules pasaules sabiedriskās domas informēšanai. Es domāju par visu latviešu tautu, arī par tiem klusajiem, par kuŗiem trimdas latvieši tikai nopūšas nu jā, mums jau viegli runāt, bet viņiem tur jādzīvo. Jā, patiešām jādzīvo, bet kā latviešiem. Jābūt lepniem ar mūsu seno un dzejisko valodu, nedrīkst to piesārņot ar ievazātiem vārdiem un formām, jālieto un jābagātina. Tā ir mūsu nākotnes cerība.

Lasītāju Vēstules

DIREKTORS NOSARKA

Atkal tuvojas 14. jūnijs. Šajā dienā godbijībā pieminam mūsu tautas brāļus — vīrus un sievas, sirmgalvjus un bērnus — visus bez vainas vainīgos, kuŗi krita par upuri sarkanajam velnam.

Vai mums vēl arvien jāuzplēš asiņainās brūces, vai mums nav jāskatās vairāk nākotnē?

Kad es ieceļoju Austrālijā, es aizgāju ar manuskriptu pie Alburijas raidītāja direktora un izskaidroju, kāpēc mēs lūdzam noraidīt šo 14. jūnijam veltīto tekstu. Direktors nemaz neizlikās labi noskaņots. Viņš pamācīja, ka tagad mēs vairs neesot briesmās, ka mums jācenšoties aizmirst drūmā pagātne un jāsākot celt jauna dzīve brīvā Austrālijā. Viņš piemetināja arī, ka viņa raidāmstacija esot privāts uzņēmums un viņi kalpojot visas tautas interesēm, arī komūnistiem. Uz to es atbildēju: ,,Direktora kungs, pieņemsim, ka sarkanie ir iebrukuši jūsu zemē Austrālijā un jūs esat paglābies, teiksim, ASV. Jūs gribat pateikt brīvajai pasaulei, kāpēc jūs esat Ņujorkā un negribat braukt atpakaļ uz Austrāliju, bet Ņujorkas raidītāja direktors jūs pamāca: ,,Aizmirstiet drūmo pagātni, aizmirstiet jūsu Austrāliju, skataities priecīgā nākotnē u.t.t.''

Kad es biju to pateicis, direktors nosarka un apsolīja manu tekstu noraidīt.

Dr. A. Melliņš
Austrālijā.

ŠAUBĀS PAR PĀRSKOLOŠANU

Ikvienai latviešu rosībai — darbībai trimdā ir arī medaļas otra puse. Tāda ir arī 3x3 nometnēm. Tās ASV rīko vidējās paaudzes pārskološanai, arī jaukto laulību ,,otro pušu'' pārskološanai latviskumā.

3x3 nometnes ir tikai iekšzemes tūrisms, naudīgo latviešu atvaļinājuma pavadīšana ar visu ģimeni ārpus mājas — saucot sevi par ,,rosinātājiem.''

Amerikas latviešu sadzīves nervs ir rosība uz vietām, lokālajās organizācijās. Uz vietām latviešu kolonijās darbojas arī visādi rotkaļi, jostu audējas, cimdu adītājas u.t.t. ,,Smalkos'' amatus var iemācīties arī bez 3x3 nometnes — uz vietām. Manuprāt, dīvains ir 3x3 nometnēs paredzētais darbs — jaukto laulību 2. puses pārskološana latviešu valodas zināšanās. Ja latvietis, vīrs vai sieva, savu dzīves draugu nav iemācījuši runāt latviski, tad trieciena tempā to nepanāks, kaut vai 33x33 nometnē visprogresīvākie lektori.

J.Dimants, sen. ASV.

DER IEGAUMĒT

Tautas darbiniekiem derētu iegaumēt, ka pateicību nedrīkst gaidīt, vēl mazāk — prasīt. Kas to dara, tam gaidītās atzinības vietā sirdī ieduŗas ērkšķis. Nevajadzētu arī pelt un apsmiet labi domāto darbu, bet strādāt kopā, kā to tautasdziesmiņa saka:

Divas rokas, divas kājas
Lielu darbu nevarēja.
Daudz rociņu, daudz kājiņu
Lielu darbu darītājas.

Anna Tīruma
Sv. Pēterburgā.

RUNĀSIM LATVISKI!

Latviešus trimdā varētu sadalīt šādās grupās: 1. runā perfekti, 2. neprot runāt, 3. runā kļūdaini; 4. saprot, bet nerunā.

Tīrīšanas akcija būtu nepieciešama ne tikai Trīsreiztrīs nometnē, bet arī visos latviešu sarīkojumos, latviešu biedrībās, draudzēs, tautas deju grupās, skolās un visās pārējās latviešu organizācijās.

Runāsim tikai latviski!

L. Smaids,
Benovā, Kvīnslandē.

par HUMORU SATĪRU un KARIKATŪRU

Smaidi, un visa pasaule līdzi tev smies; raudi, un mūžam tu raudāsi viens... (Populārs sakāmvārds)

Ar līdzīgu gudrību bruņojies mūsdienu cilvēks varētu it naski apdauzīties pie reālitātes sliekšņa. Veselīgu smējēju modernā sabiedrība nekavēsies uzlūkot par garā sajukušu un, droši vien, pametīs to vienu. Turpretī labs vaimanātājs spēs iekaļot pūļa līdzjutību un iegūt simpatijas...O tempora. o mores.

Laiku pa laikam trimdas presē parādījušies raksti, kuŗos ar dažādām subjektīvām mērauklām mēģināts noskaidrot humoru. Negarantēju, ka sekojošā apcere kvalificēsies kā kāds erūdītāks lējums, bet vismaz apsolu sakult pa domu ripulim joku pasaules peļķē. Mēdz teikt, ka humors esot intelligences manifestācija. Neesmu nekur varējis atrast pilnīgu humora jēgas izgaismojumu. Katram jokdarim piemīt savs iztulkojums. Kas tad ir humorists, ja ne ačgārnību paudējs? Kā smejies, cilvēks ar tā saucamo literāro atļauju sagrozīt īstenību, pastaipīt faktus un izveicīgi žonglēt ar vārdiem un attēliem. Tautas mēlē tādu izdarīšanos dzird apzīmējam par jokošanos, āzēšanos, velna dzīšanu u.t.t.Nu, protams, bremzes pievilkšana pieder individa gaumei. Mēs pazīstam nevainīgus un aizvainojošus jokus; ne jau visi vēro dzīvi no līdzīgas platformas.

Humors, nudien, šķiet varen plašs, kutelīgs un absolūti divkosīgs temats. Pēc visiem mēriem tas spārdās pretī loģikai. Faktiski nepadodas analizei. Klausītāju un vērotāju humors parasti izsit no ierastajām dzīves sliedēm, izraisa momentālu apmulsumu. Nākamā reakcija ir smieklu izvirdums (nereti dusmas.), ar ko prāts it kā tiecas izdzēst neveiklo situāciju un reizē apgūt jaunu gudrību, piesardzību nākotnei. Tādā gaismā humora funkcija izskatās didaktiska. Pats humora autors caur smiekliem izteic savu ego, pārākuma apziņu.

Kā nekā humoram ir vitāla un visumā pozitīva nozīme mūsu gaitās. Tas palīdz atvieglot mūsu sāpju nastas, padzīt nedienas, aizmirst likstas un ķibeles. Cik bieži nepadarām paši sevi par muļķiem— velti uzpūšamies, iedomājam sevi dižkungu zābakos? Vai tas nav humora āķis, kas parauj mūs ārā no gaŗlaicības pekles?

Varbūt tas izklausās pēc ideālistiska sprediķa? Runājot par jaukām vēstīm, mani aizvien ir intriģējis jautājums: kāpēc Kristus kā intelliģences kalngals nav kultivējis humora aspektu savā misijā? Te vietā ir dziļāka reliģijas viedokļa izpratne. Un proti, mēs nonākam pie svētuma, cēluma koncepcijas; pie lietām, kas transcendē ikdienu — pēcnāves dzīvi. Humors ir īslaicīga izbēgšana, ,,apdullināšanās'' ar triviālo. Reliģija turpretī uzsveŗ aktuālo dzīves traģēdiju, upurēšanās aspektu (kas nav joka lieta) un bazēta uz nešaubīgu ticību, dzīvi, šķīstītu no cilvēcīgām vājībām, sagatavotu perfektai eksistencei. Uz šīs nosodītās zemes mēs esam kļūdu pilni, un humoram te sagadījies ,,sātanisks'' pļaujas lauks. Īpatas domas par humoru viež britu slavenais dzejdaris Bairons kādā vārsmā:

,,...And if I laugh at any mortal thing/ 'This that I may not weep...''

Pašķirstot vēstures lapas, pazib iespaids, ka arī karaliskos galmos dižciltīgie atzinuši joku medicīnas noderīgumu, angažējot nerrus. Pēdējo uzdevums bija izkliedēt tur valdošo monotoniju, uzjautrināt valdnieka dzimtu un viesus. Klaunošanās afērai asu svītru pārvilka 18. g.s. ,,Age of Reason''. Vai joki nepieder vienlīdz kā bagātiem, tā nabagiem? Brīviem un apspiestiem? Nupat dzirdējām par kādu kuriozu epizodu Anglijā, kur profesionālie klauni pilnā amata ietērpā pulcējušies baznīcā uz dievkalpojumu. Zemapzinīgi var tirdīt jautājums: kas ir zaimošana, pulgošana, izsmiešana?

Sigismunds Freuds arī mēdza spriedelēt par humoru. Caur joku brillēm mēs spējot saredzēt pasauli ar svaigām, it kā bērna acīm. Ap humoru tinas neizskaidrojama mistērija; tas ierodas pēkšņi, apstākļiem negaidīti sarežģījoties, tikpat ātri tas izplēn. Joks, par kuŗu šobrīd gardi pasmejam, stundu vai dienu vēlāk šķiet jau stipri pliekans... Nesen mirušais amerikāņu rakstnieks A. Koestlers (Act of Creation) saskatīja humorā radošu aktīvitāti un ieteica katru sarežģījumu atrisināt ar skaļu izsmiešanos.

,,Antiņ, pūt stabulīti, prātiņ, nāc mājā...!'' Atplūst atmiņu viļņi no skolas laikiem, darba talkām Latvijā. Cik bieži viens otru mēdza ķircināt: tas nāca it veselīgā garā. Īgnums ir moderno laiku slimība. Cilvēki kļuvuši pārāk nopietni, egocentriski; ne prot vairs, nedz mīl par sevi pasmaidīt. Ja arī to dara, tad ar asu sarkasmu un cinismu.

Latviešu folklora, mūsu tautas dainas, rādās bagātīgi piedēstītas ar humora asniem. Nudien, var apjaust, cik raits un libido (dzīvošanas, seksa impulss) pildīts gars kūsājis mūsu senčos. Sūros darbos muguras lokot, ļaunas dienas dzenājot, tie meklējuši atelpu un it bieži atsējuši humora velniņu, lai pabizo... Tautasdziesmu vairums paužcerību, vēlmi pārvarēt grūtības, pasmaidīt par tām. ,,Ej Laimiņa, tu pa priekšu...'' ,,...Dieviņš man laipu lika...'', ,,...Liku bēdu zem akmeņa...'' Labam jokam jābūt labsirdīgam, kāds teicis. Latviešu dainās humora gars dejo rotaļīgi. Starp rindiņām mēs satvarstām pasīvas atmaksas izjūtas; sūrošanās par bargu kungu nežēlastību. Bet dūre liekas apsegta ar samta cimdu. Humoru kā īlenu neciešamu autoritāšu durstīšanai varam novērot starp žīdu tautības piederīgiem. Gadu simteņiem apspiesti un dzenāti, tie šodien demonstrē savas iedzimtās spējas kā veikli, asprātīgi satiriķi.

Vārds satira radies no latīņu valodas un apzīmē jauktiem augļiem pildītu trauku. Nav gluži skaidrs, kā šis termiņs vēlāk saistījies ar asprātību un kritizēšanu. Kamēr humors funkcionē kā individa veselības stimulētājs, satira veic to pašu attieksmē pret sabiedrību. Tās sociālais pienākums — ja tā varētu teikt — ir izāzēt ļaudis un to nelāgos paradumus, viegli padurstot un paķircinot, spiest tos mainīties uz pozitīvo. Neapšaubāmi, satira operē kā agresīva humora forma, gatava iegrūst sarkasma dūci cilvēka pretenziju ribās. Politiskās aprindās — jo izteikti demokratiskā iekārtā — bez satiras aspekta nav iedomājams vadīt debates. Mētāšanās ar vārdiem ir brīvības privilēģija. Diktātori nespēj sagremot sarkasmā ceptus kumosus. Bijušais amerikāņu prezidents Trūmens, kas pats diez kā necieta kriticismu, atstāja pasaulei interesantu novērojumu: ,,If you can't stand the heat, then get out of the kitchen!''

Ja humoram parasti piemīt vieglprātīga daba, tad par satiru jāsaka, ka pēdējā palaikam spēj parādīties ar nopietnu seju. Parakņājoties pa pagātni, atrodam, ka satiras tēva gods piešķiŗams griekim Archilocham. Vispār, hellēniešiem netrūka dzēlīgu komēdiju autoru; te noteikti jāmin Aristofāns.

(Turpinājums sekos)

Kurzemnieces sirds runā

IRMA DANKERE, MAZ TU MAN SOLĪJI... ATMIŅAS UN VĒROJUMI. 1982.G. APGĀDS GAUJA, 582 lp.

Parādījies Irmas Dankeres atmiņu krājums par Latvijas valsts neatkarības laiku un dažādiem trimdas dzīves posmiem.

Grāmatas ievadā paskaidrots, ka autore domājusi atmiņas atstāt saviem bērniem, nepretendējot ne uz kādu ,,literāru darbu''. Formāli tas tā varētu būt, bet darbu izlasot rodas sajūta, ka bez autores piederīgiem šis veltījums varētu būt domāts arī visai latviešu jaunākajai paaudzei, kuŗai vēl mīļa ir dzimtene— Latvija, jo autores darbs, tāpat kā viņas mūža drauga, ir bijis veltīts Latvijai un latviešiem.

Irma Dankere Liepājā (1938)

Autores valoda ir dzīva, gleznaina, viegli plūstoša. Vai tā būtu pašas ģimene, draugi un paziņas, vai arī apkārtne, — visam viņa pieiet ar lielu mīlestību. Tā ir tā pati mīlestība, kuŗu autore bērnībā un jaunībā jo bagātīgi saņēmusi no saviem vecākiem.

Dzimusi un uzaugusi Liepājā, Irma Mandava pēc pamatskolas beigšanas iestājās Liepājas vācu licejā, tur iegūstot tai laikā iespējami labāko izglītību, it sevišķi svešvalodās. 1923.—1924. gadā viņa studē Hamburgas universitātē filozofiju un 1927.—1928. gadā papildinās Latvijas universitātē. Svešvalodu zināšanas pašķiŗ darba iespējas, un vairākus gadus autore strādā par skolotāju privātās ģimenēs. Arī vēlākā dzīvē izcilās valodu zināšanas dod daudz iespēju eksistences nodrošināšanai.

1935. gadā autore apprecas ar toreizējo Latvijas armijas Kurzemes divīzijas komandieri ģen. Oskaru Dankeru. Līdz ar jauno stāvokli sabiedrībā rodas iespēja dzīvot līdz Latvijas brīvvalsts labākajiem gadiem. Mainot sociālo vidi, reizē autore arī ir iemantojusi uzticamu dzīves draugu, kas viņai tuvs kā garīgā, tā intellektuālā laukā. Dzīves laime ir pilnīga.

Irma Dankere ir optimiste — skaistuma meklētāja. Visur viņa saskata labāko, gaišāko un skaistāko. Kaut arī dzīve viņu nav saudzējusi pēc dzimtenes atstāšanas, tomēr viņa nav zaudējusi ticību vai padevusies izmisumam un bezcerībai. Dzīves smagākajos brīžos viņa vienmēr pratusi atrast atrisinājumu un pareizo ceļu.

Savu atmiņu klāstu autore bagātīgi illustrējusi ar daudziem foto uzņēmumiem, tādējādi padarot grāmatu vēl interesantāku. Foto uzņēmumos redzamas arī ļoti daudzas sabiedriski pazīstamas personas gan nacionālā, gan internacionālā forumā. Tie ir reti uzņēmumi ar kultūrvēsturisku vērtību.

Grāmatā sakopotās atmiņas, tāpat kā autores dažādie interesantie vērojumi un filozofiskās atziņas, ir vērtīgs pienesums latviešu literātūrai.

Autore ir arī vienīgā no bijušo ģenerāļu un pulkvežu dzīvesbiedrēm, kuŗa uzrakstījusi savas atmiņas un pieredzi pagātnes reālās īstenības ietvaros. Autores pašas vārdiem runājot, — neviena persona nav izdomāts tēls, nedz notikums — fikcija.

Grāmatu ieteicams izlasīt katram, kam vien interesē Latvijas un latviešu tautas likteņi, bet jo sevišķi jaunākai paaudzei, kuŗa ar brīvo Latviju un tautas likteņgaitām var iepazīties tikai no grāmatām.

Grāmata būs labākā dāvana katram latviešu jaunietim, par ko jo sirsnīgs paldies pienākas Irmai Dankerei.

Aquarius.

...un laukstrādnieces darbā vira internēšanas laikā Vācijā (1945)

Arī vasara būs rosīga

Jaunajā Toronto latviešu kultūras centrā arī šī vasara solās būt visai rosīga. Vasaru sākot ar 3. jūliju līdz 4. septembrim, Centrs būs atvērts katru svētdienu no pl.11 līdz 16, lai tur dotu iespēju tautiešiem satikties un ņemt līdz arī viesus, kas būtu ieradušies Toronto no citurienes. Pērnvasar Centrā, vasaras vidū, kad ļaudis vadīja atvaļinājumus, svētdienās arvien pulcējās apmeklētāji un pasēdēja dažas stundas kopā draudzīgās pārrunās. Arī šovasar varēs pakavēties, vai nu telpās vai dārzā, pie tases kafijas un uzkodām; tālienes viesi, kas Centru apmeklēs pirmo reizi, varēs apskatīt arī telpas.

Centra izdaiļošanas darbus vēl vienmēr papildina. Dienvidu dārzā pie rožu dobēm paredz izveidot arī košumu krūmu apstādījumus, akmens celiņus un prožektoru gaismotu struklaku. Laukā pie galdiņiem vienmēr pakavējušies apmeklētāji, priecājoties par skaisti veidoto pagalmu. Uzsākta arī skaņu sistēmas iekārtošana un, kā izsakās Centra valdes priekšsēdis Valdis Vāgners, šai apmēram 30.000 dolaru lielajā pasākumā ar materiālu atbalstu nāk talkā Toronto starptautiskās Karavānas Rīgas paviljons, kas šovasar Centrā notiks jau trešo gadu.Pagājušā gadā Rīgas paviljons Karavānā ieguva pirmo vietu. Līdz 18. novembŗa sarīkojumam paredz pabeigt novietni, kas sauksies ''Kas mēs esam'', lai nezinātājiem parādītu, kur atrodas Latvija un kāpēc esam šeit ieradušies. Tāpat paredz iekārtot pastāvīgu mākslas galeriju.

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzē 29. maijā Toronto māc. Juris Cālītis un māc. Ādolfs Čops iesvētīja 16 jauniešus. Attēlā no kr.: draudzes priekšn. U. Ķiesners, māc. J. Cālītis un māc. Ā. Čops; 2. rindā no kr.: Aldis Liepiņš, Dace Ķuze, Renāte Krastiņa, Andra Vaivara, Daina Apene, Maira Krastiņa, Līga Lūse un Andre Alberts. Aizmugurē no kr.: Ludis Liepiņš, Arvils Lukss, Valdis Dreimanis, Roberts Dreimanis, Andris Mackars, Rolands Ezers, Gunārs Robežnieks un Andis Rasa.

Foto J. Liģers.

Lai palielinātu līdzekļus, arī šogad rīkos ''Laimīgo latviešu loteriju — 83'' ar galveno laimestu — auto (Volkswagen). Ložu izplatīšanu sāks Karavānas laikā, izlozi paredzot šī gada beigās. Kā no pārskata redzams, loterija līdz šim Centram devusi 35.325 dol. Patlaban Centram ir 1024 pilntiesīgi biedri. Pēdējā laikā par biedru iestājies arī DV vīru koris Kanadā. Centra biroju jau trešo gadu vada Aija Abene ar aizstājēju Austru Butkēvicu. Kartotēku kārto Līga Miķelsone, administrātors Jānis Grundmanis, bibliotēku vada Emīlija Ziplāne. Bibliotēka atvērta trešdienās no pl. 12 - 16, piektdienās no 18 - 21 un svētdienās no 11 - 16; no jūnija līdz septembrim (ieskaitot) no 16 - 20. Sarīkojumu daļu vada Anitra Leksere.

Latviešu skola Valodiņa mācības gadu beigs 3. jūnijā un jauno mācības gadu atsāks 16. septembrī. Mācības sākas ar 4 gadu veciem bērniem un turpinās līdz 14 gadu vecumam. Darbojas arī īpašas klases latviski nerunājošiem bērniem.

Centra valde izdod savu iespiestu informācijas izdevumu ''Toronto Centrā''. Iznācis jau 15. numurs, kas izsūtīts bez maksas 3800 latviešu ģimenēm. To redigē Biruta Rubesa. V.S.

Arī šovasar mūsu jaunatne stiprinās saites ar latvietību vasaras skolās, nometnēs un pašu gaismas pilīs. Foto J. Liģers.

Jāņi Saulainē

25. jūnijā

SARĪKOJUMS:

,,LĪGO VAKARS SAULAINĒ''

Mūzikāli literāru kokteili sajaucis Juris Dzeguze.

Piedalās: Rankas mājturības skolas meiteņu koris, apvienots ar Rāmuļu lopu kopšanas un pārraudzīšanas biedrības vīru kori (Kalvis); solisti; līgo dziesmas — Dainas koris diriģenta Jāņa Beloglāzova vadībā.

Komponists Imants Sakss.

Romantika — Humors — Mīlestība

DIVAS IZRĀDES: plkst. 5.30 un 7.30 Saulšķūnī.

JĀŅU TĒVS UN JĀŅU MĀTE

JĀŅU BALLE SAULŠĶŪNĪ

SPĒLĒ POPULĀRIE ,,RUNČI''

Pēc tam līdz rītausmai Jānis Girgensons ar savām lustīgām lentēm.

Lielais ugunskurs, Jāņugunis, malka, upe, plaša, skaista daba, ērtības, jāņuzāles un paparžu ziedi (pašiem jāsameklē).

Ieeja: $8.00, studentiem 12—18 g.v. $6.00, bērniem līdz 12 g.v. ieeja brīva. Auto novietošana un teltošana brīva.

SAULAINĒ MAN LABI KLĀJAS!!!

Īpatnības meklētāja

Eitinā, Rietumvācijā, 8. maijā 75 mūža gadi piepildījās rakstniecei Anitai Daugulei. Viņa dzimusi 1908. gadā Rīgā, kur apritēja arī bērnība. Pati jubilāre par šo laiku sacījusi; ,,Pasaules dīķī ierados kā negribēts, neglīts pīlēns. Nebija jau manai mātei viegli; bez manis viņai bija vēl citi cālēni. Bet es apņēmos, līdzko paaugšos, katrā ziņā izkāpšu no mūsu dīķa, jo kaut kur kaut kādam apvārsnim vēl vajadzēja atklāties''. Viņas interešu dažādība tai likusi tiekties kā vairākos praktiskas dzīves virzienos, tā mākslas novados. Vispirms jau Anitu Dauguli saista teātŗa skatuve, un viņa mācās Zeltmata drāmas kursos, tāpat sāk pievērsties arī citai jomai — rakstītajam vārdam, pievienojoties jaunajiem literātiem.

Pilnīgi Anitas Daugules talants izveidojas un atplaukst tikai trimdā, kaut gan devums nav liels; divē romāni; Sadedzinātie tilti (1961) un Tantals (1970), kā arī stāstu krājums Viļņu dziesma (1979), tomēr ar to viņa sev nodrošina paliekamu vietu latviešu literātūrā vispār. Būdama īpatnības meklētāja, Anita Daugule nereti savos pasteļa gleznieciībai radnieciskos darbos tēlo cilvēku dzīves dažādos apstākļos. Raksturīga viņas beletristikā mazāk dzirdētu vārdu lietāšana, bet gan bez īpašiem eksperimentiem. Lasījusi arī savus sacerējumus daudzos rakstnieku rītos vai saietos.

Nevar neminēt Anitas Daugules ilgo gadu darbu laikraksta Latvija redakcijā, kad avīzi vadīja viņas vīrs Oskars Kalējs. Kādu piepūli tas trimdas apstākļos prasa, zinās vienīgi, kas pats bijis kaut reizi šajā uzdevumā — draugos ar drukas kļūdu velniņu — saradojies. J.Sdr.

Tuvāk taisnībai

Enkvists par kaŗavīru izdošanu.

Kopš vairākiem gadiem atklātībai pieejami agrāk slepenie zviedru ārlietu ministrijas archīva fondi par baltiešu — īpaši latviešu — kaŗavīru izdošanu Padomju savienībai 1946. gada janvārī. Šos dokumentus izskatījis grāmatas Leģionāri (Legionarerna — Nordstedt, Stockholm, 1968) autors P.O. Enkvists un publicējis par saviem atklājumiem gaŗāku rakstu zviedru avīzē Expressen (1983. gada 6. aprīļa nr. — 4. un 5.lp.). Viņš secina, ka archīva materiāli vietām dodot pavisam citādu ainu nekā līdz šim zīmētā, tā ka vairākās vietās viņam esot jāmaina savā grāmatā paustais viedoklis. Latviešu lasītājs ar gandarījumu konstatēs, ka Enkvists savas domas mainījis visai radikāli. Kamēr Leģionāros viņš sakās apskatām tikai ,,zviedru dilemmu'', neizrādot dziļāku vēlēšanos saprast latviešu situāciju un izdodamo kaŗavīru pretestību piedēvē ,,kūdītājiem'', tagad mēs viņa rakstos atrodam interesi un izpratni. Enkvists baltiešu kaŗavīru izdošanu vispār apzīmē par šī gadsimta zviedru politikas lielāko skandalu.

Ko krievi prasīja?

Jau agrāk aprādīts, ka Padomju sūtniecība 1945. gada 2. jūnija vēstulē zviedru ārlietu ministrijai vēlējās no Zviedrijas valdības saņemt oficiālu apstiprinājumu, ka ,,(...) tā nedos patvērumu nevienam no tiem kareivjiem, kas atstājuši padomju—vācu frontes līniju pēc Vācijas kapitulācijas parakstīšanas.''

Tātad krievi pieprasīja visu to Zviedrijā internēto militāro personālu, arī nevāciešus, kas Zviedrijā bija internēti pēc 1945. gada 8. maija. Neviens no 167 baltiešu kaŗavīriem (7 igauņiem, 151 latvieša un 9 lietuviešiem) netika Zviedrijā internēts *pēc* Vācijas kapitulācijas. Padomju savienība tātad nemaz nepieprasīja šos kaŗavīrus. Kā tas varēja notikt, ka viņus tomēr izdeva?

Ļaunais gars.

Enkvists piemin, ka 11. jūnijā šī lieta tika apspriesta ārlietu komisijā. Tajā laikā Zviedrijā vēl arvien pie varas bija kaŗa laikā nodibinātā visu partiju (atskaitot komūnistu) koalicijas valdība. Ārlietu ministrs Ginters (Christian Gunther) informāciju par krievu prasībām un izdošanas problēmatiku bija sagatavojis visai pavirši. Šai sēdei bija tikai informātīvs raksturs, un nekādus saistošus lēmumus tur nepieņēma. Trīs komisijas locekļi vispār principā pretojās domai par izdošanu: Andersons, Sandlers un Undēns (Andersons bija konservātīvais, abi pārējie — sociāldemokrati).

Valdība sapulcējās 1945. gada 15. jūnijā, lai, starp citu, pieņemtu lēmumu izdošanas jautājumā. Ārlietu ministrs Ginters bija aizbraucis atvaļinājumā, un viņa funkcijas izpildīja ministru prezidents sociāldemokratu partijas vadītājs Pers Albins Hansons (Per Albin Hansson). Apspriešanai sagatavotajā dokumentā ir runa par internēto izdošanu kādai ,,sabiedroto komisijai''. Pieņemtais lēmums turpretī runā par *visu* internēto izdošanu Padomju savienībai. Kam sēdes laikā šī doma bija ienākusi prātā, to tagad vairs nav iespējams rekonstruēt, bet ka Hansons šo ideju visiem spēkiem balstīja, par to ir vairākas liecības. Vispirms viņš sekojošo pusdienu laikā izdošanas lēmumu aizstāv mutvārdiem; vēlāk šī motīvācija atrodama pielikumā sākotnējam priekšlikumam: ,,(...) nolēma (...) ka arī bēgļi, kas šeit nonākuši pirms 8. maija, būtu sūtāmi mājās. Šī lēmuma motīvācija, ka jāaizkavē jautājuma vēlreizēja ierosināšana no padomju krievu puses, tāpat jāaizkavē, ka tiem internētajiem, kam tūlīt nebūtu jābrauc, rastos nepamatotas cerības (ka viņus neizdos — AB)''.

Kā redzam, Hansona ,,motīvāciju'' var bez vilcināšanās saukt par ,,pievilktu aiz matiem''. Kāpēc gan būtu jāparedz kādas *vairākkārtējas* krievu prasības, par to trūkst jebkādu norādījumu. Bet ministru prezidenta Hansona autoritāte bija tik liela, lai ar šo vairāk nekā vājo motīvāciju pārliecinātu valdības locekļu vairākumu pieņemt izdošanas lēmumu. Enkvists konstatē, ka līdz ar to šī un sekojošā zviedru valdība sev bija aplikusi cilpu ap kaklu — un pie tam pati!

Līdz šim latviešu sabiedrība kaŗavīru izdošanā ir vainojusi īpaši Undēnu. Minēti gan arī daži citi ministri, kas bija atbalstījuši šo lēmumu, kā Mirdāls (Gunnar Myrdal) un Vigforšs (Ernst Wigforss). Undēns 1945. gada 15. jūnijā nemaz nebija valdības loceklis, tikai pēc valdības maiņas jūlija un augusta mijā viņš kļuva ārlietu ministrs jaunajā sociāldemokratu valdībā un ar nesatricināmu lojālitāti īstenoja agrāk pieņemtos lēmumus. Netieši tomēr var secināt, ka personīgi vai privāti viņš bija šo lēmumu pretinieks. Galveno vaininieku starpā neviens tieši nav minējis toreizējo valdības galvu Hansonu, kas galu galā bija atbildīgs par savas valdības politiku. Arī citādi — ja novērojam viņa toreizējo darbību, tad kļūst skaidrs, ar kādu neatlaidību un mērķtiecību viņš iestājās par internēto kaŗavīru izdošanu. Viņš ir tas, kas šo lietu virza uz priekšu, kas lielajā runā Borlengē (Borlange) 1945. gada 2. decembrī met visu savu politisko prestižu svaru kausos, aizstāvot internēto izdošanas lēmumu. Enkvists konstatē: ,,(...) galu galā atbildība par baltiešu izdošanu ir lielā mērā viņa. Es šaubos, vai baltieši būtu izdoti, ja viņš nebūtu bijis.''

Kāpēc?

Vērotājam, kas tik labi nepārzina Zviedrijas iekšu- un ārpolitiku, rodas pamatots jautājums: kāpēc? Vai Hansonam bija kāds speciāls naids pret baltiešiem?

Problēmas kodols būs meklējams pavisam citur. Kamēr Vācija bija varena, sevišķi pēdējos gados pirms kaŗa un kaŗa pirmajā posmā, simpatijas pret Hitlera Vāciju Zviedrijā bija lielas, Vēl šodien netrūkst liecinieku, kas to apstiprinās, pastāstot vēl vienu otru grotesku detaļu. Šodien zviedri par to kaunās, sevišķi jau ārzemnieku priekšā. Ir dīvaini, ka labi izpētītajā Zviedrijas jaunākajā vēsturē trūkst darba, kas izvērtētu toreizējo noskaņojumu Zviedrijā. Kaŗa laikā zviedru valdība jutās spiesta līgt ar vāciešiem līgumus, kas nekādā ziņā nebija savienojami ar neitrālitāti, bet, no otras puses, Zviedrija kaŗa laikā ļoti izdevīgi tirgojās ar Hitlera Vāciju, eksportējot uz turieni īpaši dzelzrūdu, daļēji caur okupētās Norvēģijas ostu Narvīku. Viss tas atvieglināja vāciešiem kaŗa darbību. Kā toreiz, tā 1945. gadā Zviedrijas valdības galva bija P.A. Hansons. Lai ,,labotu'' šo kļūmīgo politiku, stiprinātu pasaulē pārliecību par Zviedrijas neitrālitāti un mazinātu gaidāmo padomju pārmetumu svaru, Hansons vispirms bija nolēmis izdot Padomju savienībai visus internētos kaŗavīrus, lai kādas tautības. Vēlākais ar krieviem nolīgtais tirdzniecības līgums

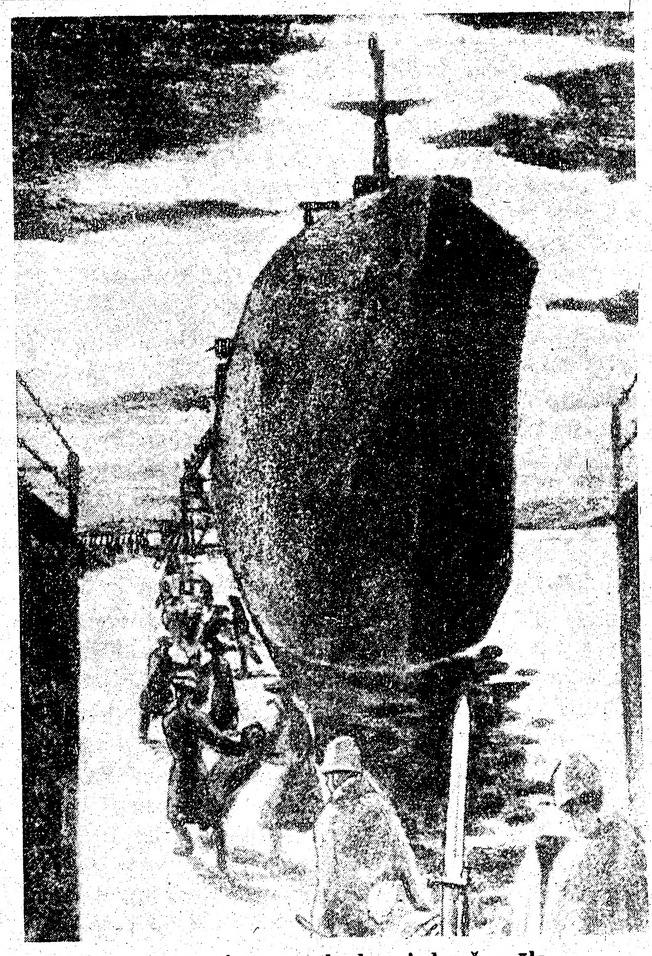

Aizvešana — zīmējums no kāda zviedru žurnāla.

arī būtu jāskata šajā sakarībā.

No Enkvista raksta izriet vēl kas vairāk. Kaŗa pēdējā fazē pāri par 30.000 baltiešu civīlie bēgļi — lielāko tiesu igauņi — meklēja Zviedrijā patvērumu. Par viņu varbūtējo likteni Enkvists raksta: ,,Visādā ziņā šī vētra (sašutums par kaŗavīru izdošanu — AB) nebija bez nozīmes kādai citai katēgorijai: tiem 30.000 baltiešu civīlistiem, kas šeit ierādās kaŗa beigās. Ne tikai krievu iestādes, arī zināmas zviedru instances prātoja izdot visus. Orkāns sabiedrībā deva viņiem iespēju atskurbt un nākt uz prātīgākām domām.''

Var konstatēt, ka tā laika zviedru vadītājas personas dzīvoja noslēgtā provinciālā pasaulē, ko pat kaŗš nebija varējis iedragāt. Viņu lēmumus noteica šauri egoistiski un nacionālistiski mērķi. Baltieši kā individi, kā cilvēki un cīnītāji par savu zemju brīvību viņiem ne tikai bija pilnīgi vienaldzīgi — tie uzskatīja viņus par lielu apgrūtinājumu un vēlējās pēc iespējas ātrāk atbrīvoties. Uz to visskaidrāk norāda Undēna divkosīgā un dīvainā izteika Rīksdāgā 1945. gada 23. novembrī, kuŗā viņš ne tikai nosauc Baltijas tautas par polītiski nenobriedušām, bet to tieksmi pēc neatkarības par illūziju. Enkvists atzīst, ka pirms 15 gadiem viņam šī neiedomājamā apgalvojuma konsekvences nav bijušas skaidras, bet tagad viņš var tikai piekrist Hostada toreizējai replikai, ka zināmā situācijā to pašu jau varētu teikt arī par Zviedriju, kur nu vēl tagad, kad visā pasaulē mazas tautas cīnās par savām tiesībām.

Agnis Balodis.

Latviešu internētie leģionāri bada streika dienās.

Anšlavs Eglītis

,,Pārnākšana''

(COMEBACK 20 CENT. FOX)

Komūnistiskās valstis ir slavenas ar savām bruņotajām robežām, kas tās noslēdz no ārpasaules — lai iedzīvotāji neaizbēgtu un neatstātu kompartiju bez ''darba ļaužu masām'', ko izmanto valsts pasākumos. Sarežģītas dzeloņžogu, mīnu lauku un sargu torņu sistēmas apjož Krieviju un tās satelītvalstis. Līdzīgs stāvoklis izveidojies arī Indokīnā, kopš Vietnama Laosu un Kambodiju pārvalda komūnisti. Savā laikā Laosas galvaspilsētu Vientišni daudzināja par ievērojamu kultūras centru, un tajā bija plaša ārzemnieku kolonija.

Kopš Laosas komūnisti ar krievu ieroču palīdzību 1975. gadā sagrāba varu, valsts pārvērtusies par tautas cietumu. No Krievijas ieradās čekas speciālisti un padomnieki noorganizēt Laosas slepenpoliciju un ievadīt sistēmatisku režīma pretinieku iznīcināšanu, palaikam likvidējot veselas ģimenes, lai — nepamestu ''ļaunu sēklu''.

Smagi cieta kalniešu ciltis, kas vēlējās paturēt zināmu neatkarību. Tās komūnisti apkaroja ar ''dzelteno lietu'' no lidmašīnām izkaisītām indīgām ķīmikālijām, kas izmērdēja kalniešu ciemus un nometnes. Sākās masu bēgšana no Laosas pāri Hekongas upei, kas veido lielāko daļu no robežas starp Laosu un Taizemi. Taču piekraste un upe tika rūpīgi apsargāta. Kad sargu kuteri bez žēlastības sašāva un saspridzināja ar bēgļiem pārpildītās laivas, bēgšanas mēģinājumi kļuva par retumu.

Ārzemnieku kolonija saruka par niecīgu diplomātisku pārstāvniecību. Kādu laiku rietumu žurnālisti, kā pēdējais austrālietis Džons Irvingems (Everingham), informēja ārpasauli par notikumiem Laosā, bet arī viņu apcietināja un pēc pamatīgas mocīšanas pa cietumiem 1977.g. izraidīja. Irvingemam bija jāpamet Vietianē līgava laosiete Keo Sorisofāne.

Būdams labs peldētājs un nirējs, Ivringems izstrādāja interesantu plānu, kā izglābt līgavu no Laosas, ar skuba niršanas ierīci pārpeldēt Mekongu zem ūdens, pievākt Laosas krastā Keo un pārpeldēt atkal atpakaļ. Jāpiezīmē, ka Keo neprata peldēt, un viņai nebija arī iespējas iepriekš pavingrināties. Irvingemam tātad vajadzēja viņu vilkšus aizvilkt zem ūdens pāri platajai Mekongai uz Taizemes krastu. 1978.g. fantastiskais pasākums sekmējās. Neņemot vērā patrullaivu lodes un granātas, abi zemūdens bēgļi pusdzīvi, bet neievainoti sasniedza Taizemi.

Notikums plaši atbalsojās rietumu presē, un pazīstamais amerikāņu filmdaris, Hals Bartlets tūdaļ nolēma šo dēku atveidot filmā, pieaicinot Irvingemu par galveno padomdevēju. Dažādu sarežģījumu dēļ pagāja četri gadi, iekām projekts īstenojās. Bartlets ir īpatnējs filmdaris, pazīstams ar neatlaidīgu nodošanos saviem projektiem, kas dažkārt šķiet pavisam neīstenojami. Tā savā laikā Bartlets darināja ar Zelta Globu apbalvoto pilna garuma filmu Jonothan Livingston Seagull, lietojot par tēlotājam tikai — apmācītas kaijas. —

Palaikam Bartlets pats saraksta savus scenārijus, un šoreiz izveidojis fābulu par cīņu Laosas aizsardzības vadītāja krievu ģenerāļa Kaplera un žurnālista Irvingema starpā par iekāroto skaistuli Keo.

Aktieru izvēle ir laimīga. Žurnālistu tēlo populārais televīzijas aktieris un režisors Maikls Landons. Ir patīkami redzēt spējīgo aktieri pēc dažu gadu rutīnas darba (Sērijā Little House on the Prairie) nopietnā drāmatiskā lomā. Arī izskatā viņš pēc iespējas tuvu atveido blondo, kuplmataino, atlētisko Irvingemu. Kaplera lomai saistīts Rietumvācijas aktieris Jurgens Prochnovs (Proknovs angliskā izrunā), kad kļuva populārs ar drāmatisko zemūdens kapteiņa lomu daudz cildinātajā vācu filmā ''Das Boot''.

Viņam ir plaša skatuves aktieŗa pieredze, un tās iespaidīgi notēlo drūmo, komūnistisko varmācības ideju apsēsto psīchopatu, kuŗā tikai retu reizi pazib kāda cilvēcības atblazma. Keo lomai sameklēta interesanta un spējīga tēlotāja Moira Čen. Indonēzijā dzimusi Holandē uzaugusi viņa darbojusies par modeli italiešu tērpu industrijā un tēlojusi arī pāris sīklomas neievērojamās italiešu filmās. Lai gan Čen drāmatiskā izglītība trūcīga (bet varbūt tieši tāpēc), režisoram Bartletam veicies izdabūt no viņas ticamu, emocionāli saspriegtu tēlojumu, kas dara melodrāmatizētos, romantiskos epizodus gandrīz ticamus.

Vēl redzam angļu Šekspīra aktieri Edvardu Vudvārdu (Woodward, kas ieguva pēkšņi starptautisku slavu, tēlodams austrāliešu filmā ''Breaker Morant''. Viņš tēlo britu armijas nirēju treneri, kas sagatoyo Irvingēmu viņa dēkai. Vulvārds izcili izteiksmīgi norunā garus tekstus, gan brīdinot Irvingēmu no bīstamā pasākuma, gan vēlāk to atkal uzmudinot. Neliela loma piešķirta Priscillai Preslijai, daudzinātā mirušā rokdziedoņa šķirtajai sievai, kas jau kopš gadiem mēģina ielauzties filmās. Var pabrīnīties, kāpēc tas viņai ar visu slaveno vārdu līdz šim nebija izdevies. Viņas tēlojums ir mundrs un raits, ne sliktāks kā daudzām sekmīgākām ''sterletēm''.

Mekonga ir strauja, neaplēšama upe ar brūnu, duļķainu ūdeni, kas kļūst caurskatāmāks tikai dziļumā. Arī dienas laikā nirējam jālieto spuldze un jāvirzās uz priekšu ne tikdaudz peldus, kā rāpojot gar dibenu, vairoties no siekstām un dažādiem citiem šķēršļiem. Zemūdens skati ir iespaidīgi, bet to sanāk jau par daudz, jo peldētājs šķērso Mekongu divas reizes — pirmais mēģinājums neizdodas. Bet — tā tas noticis arī īstenībā. —

Dīvaini tikai, ka rūdītais filmdaris Bartlets nav izvairījies no neveiklām klišejām. Upmalā, kad Irvingēms aicina Keo ienirt un kad piekrastes sargi bēgļus jau pamanījuši, Keo ceremoniāli atvadās no mazās māsas, ko paņēmusi līdzi uz upmalu.

Visumā tomēr filma risinās ticami un spraigi un allaž atdzīvināta ar interasantām detaļām. Plaši parādītas arī Indoķīnas pilis, budistu templi, peldošie tirgi, dārzi, dažādas ceremonijas un festivāli, kas viss filmēts lielako tiesu Bankokā. Ārskatiem izmantota Taizemes ziemeļu province pie Kvai upes. 2. pasaules kaŗa laikā šo upi bieži pieminēja sakarā ar japāņu gūstekņu nometnēm tās tuvumā, un tā ''iemūžināta'' arī populārajā filmā Bridge on the River Kwai''. (kas gan savukārt tika filmēta — Ceilonas salā).

Pateicība

Izsakām sirsnīgu pateicību ikvienam un visiem — radiem, draugiem, labvēļiem, kas bija ar mums mūsu mīļās omammas

Matildas Zībergas

slimības laikā un par skaistajiem ziediem un sirsnīgajiem līdzjutības vārdiem viņas izvadīšanā uz pēdējo dusu smiltainē.

Janitēnu dzimta.

6. VLJK RĪKOŠANA

6. Vispasaules Latviešu jaunatnes Kongresā Dukī lauksaimniecības kolledžā, Viktorijā, pulcinās ap 300 jauniešu no visām pasaules malām ar dažādām interesēm un nodarbošanos. Lai pievilktu tik daudz atšķirīgu cilvēku uz tālo Austrāliju, jāgatavo sekmīgs darbības plāns, tādēļ kongresa rīcības komiteja bijusi pēdējā laikā ļoti rosīga, locekļiem tiekoties gandrīz vai reizi nedēļā. Līdz šim uzmanība pievērsta trim punktiem — sludinājumiem, programmai un līdzekļu sagādei.

Sludinājumi neveicina tikai kongresu propagandēt, bet arī mēģina iepazīstināt aizjūras latviešus ar latviešu dzīvi Austrālijā un Austrālijas zemi. Esam gatavojuši diapozitīvu izrādi pa Dukī un Melburnu, ko nosūtījām VL—JK pārstāvjiem ārzemēs un kas jau rādīta Ziemeļamerikā un Eiropā jauniešu sarīkojumos.

Bijušais LJAA priekšsēdis 1980 — 1981. gadam Gatis Puide patlaban devies turnejā pa Ameriku, rādot šos diapozitīvus. Bez tam vēl sniedzam specifisku materiālu par 6. VLJK, regulāri sūtot latviešu žurnāliem rakstus un fotografijas. Vairāk nekā 600 žetoni, 400 plakāti un 4000 brošūras izdalītas kā Austrālijā, tā arī citos kontinentos.

Programmas izveidošanas darbs strauji top. Centīsimies aplūkot jautājumu par stratēģiju latviešu tautas pastāvēšanai. Piedalīsies iespējami daudz ārzemju dalībnieku. Vairākus tematus apskatīs vai nu referenti vai paneļu veidā: 1. Latviešu kultūra trimdā un Latvijā. Kāda ir trimdas kultūras nākotne?

2. Sabiedrības analize / pašanalize, kur spriedīs par latviešu identitāti un veidošanos kā trimdā, tā arī Latvijā. Iesaistīti no Latvijas nesen izbraukuši jaunieši.

3. Polītikas novirzieni Latvijā. Te nepārrunās tikai sen noskaidroto kultūras sakaru jautājumu, bet mēģinās apskatīt visplašākajā veidā mūsu attieksmes ar Latviju. Rīcības komiteja vēl spriež, kā kongresā sastādīt darba grupas atsevišķos jautājumos.

Vakara programmā ietverta jaungada sagaidīšanas un nobeiguma balle, kuŗā notiks kabarē uzvedums. Aicināti arī teātŗa un mūzikas jauniešu ansambļi, kuŗi spēlē gan rokmūziku, gan tautisko mūziku. Solījušies piedalīties tādi ansambļi kā Akacis, Kolibrī un Ļembasts.

Vesels vakars būs veltīts dzejai un dziesmām. Gribam ierosināt ansambļa vadītājiem, ar ko vēl neesam sazinājušies, bet kam būtu interese uzstāties, pieteikties pie rīcības komitejas.

Referentu braucieni no ārzemēm prasa daudz līdzekļu, tāpēc plānoti vairāki sarīkojumi, lai segtu kongresa izdevumus. Pašlaik rīko loteriju un vairākas ,,kabarē pēcpusdienas'' dažādās Austrālijas pilsētās.

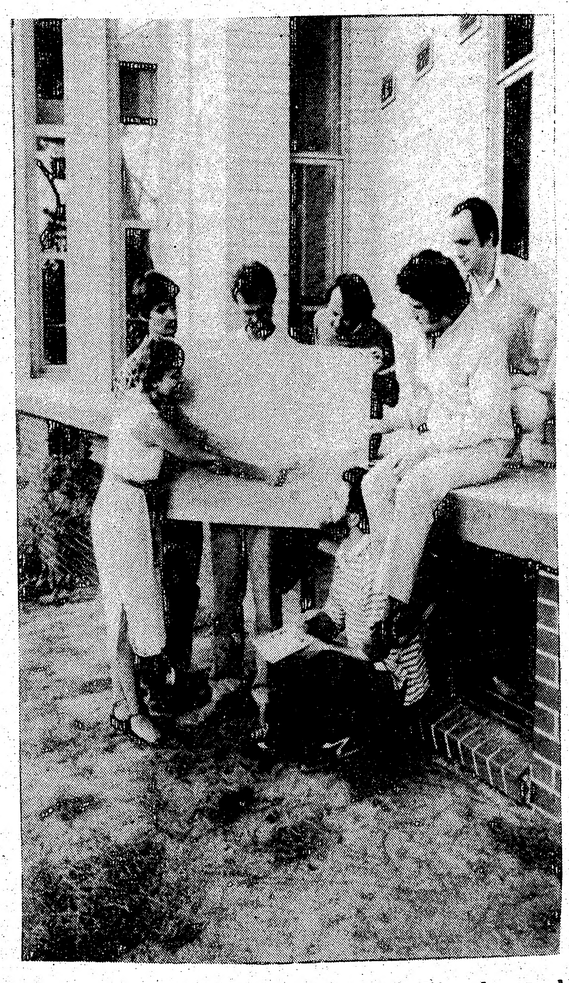

6. VLJK rīcības komiteja rāda Austrālijas kartē, kur kongress notiks. No kr.: Lelde Ramma, Roberts Brenners, Edgars Krūmiņš, Uldis Ozoliņš, Gunārs Nāgels un Rolands Lappuķe. Sēž Juris Beņķis.

IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS

Willow avenijā, tuvu pie ezera, klusā nesmēķētāju mājā, ar garāžu. 691—8329.

amber

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 81

No sirds uz sirdi: ,,Verdzības važās ieslēgtā latvju tauta mums uzlikusi pienākumu, no kuŗa mēs nedrīkstam izvairīties! Nav attaisnojama novēršanās no mūsu cīņas ceļa, samulšana un naīva apmaldīšanās ienaidnieka radītajās maldu illūzijās!'' (Guntars Brikmanis, DV Kanadā priekšnieks). — ,,Mums ir jābūt nomodā par mūsu nacionālo stāju, lai spētu veikt tos uzdevumus, ko no mums sagaida apspiestā tauta dzimtenē!'' (L. Reiters, Kultūras fonda priekšsēdis). — ,,Mēs zinām, cik smaga ir apspiedēju dūre un nebrīvības važas, tādēļ arī mēs esam tik noraidīgi pret tiem, kas pieredzes trūkuma dēļ ļauj sevi samulsināt un mēģina celt grīļīgus tiltus sadarbībai ar tiem, kas mums nolaupījuši brīvību, zemi un nākotni! Žēl, ka jaunā paaudze trimdā to nesajūt!'' (A. Lūsis, archibīskaps).

Ka visi šādi mudinājumi un aicinājumi pamazām, bet droši vainagojas panākumiem, bijis vērojams arī pēdējā ALA kongresā Bostonā, kur šādi ,,apmaldījušies un samulsušie'' piedzīvojuši neveiksmi. Kā raksturīgus piemērus kongresa delegāti min, kad Dr. I. Spilners nominējis ALA valdes sekr. vietnieka amatam kultūrsakaru aktīvo ,,ideālizētāju'' Dr. Ģirtu Zeidenbergu. Delegāti šo ,,nacionālo darbinieku'' novērtējuši slēgtā balsojumā, izgāžot viņa kandidātūru (no 108 balsotājiem tikai 47 ieskatījuši viņu par pieņemamu). Turklāt tas noticis, nerespektējot jaunā ALA priekšsēža prof. V. Klīves neparasto aicinājumu delegātiem balsot par Ģirtu!

Jurģu dienā, 23. aprīlī, mūsu Studiju Centrā Kalamazū notika 2. absolventu izlaidums. Latviešu valodas kursu pie Mičigenas universitātes beidza 17 ALA stipendiāti (6 jaunekļi un 11 jaunavas). Starp šiem prof. V. Klīves slavinātajiem ,,sajūsmas pilniem, aktīviem un nacionāliem'' stipendiātiem ,,mūsu nacionālās dzīves cietoksnī'' gan bija arī tādi, kuŗiem viņu akadēmiskās atzīmes bija neapmierinošas, kādēļ diplomu vietā tie saņēma vienīgi apliecības ,,par piedalīšanos latviešu valodas mācībās''...Daži pēc izlaiduma akta neizpratnē analizēja, kas īsti bijis domāts ar paidagoģes Lalitas Muižnieces (vietējie vēl trin mēles, ka viņa savās mājās uzņēmusi Rīgas čomiņu sūtņus) mudinājums kursa beidzējiem: ,,Nelokaities, kur vēji pūš, esiet godīgi pret savu pārliecību.'' Vai tas bijis jāsaprot kā mājiens Sarmītei Muižniecei turpmāk nekūdīt SC studentus braukt apkampties ar okupācijas varas literāriem bundziniekiem, kad vien tie atsūtīti mūsu pusē? Jebšu tā ir nožēla, ka daudzi, sekodami ,,vēja pūsmām'', tā nolocījušies, ka iekļuvuši tautas nodevējos (piemērs no latvju literātūras Jūlijs Lācis, arī Ruta Skujiņa-Lāce, kas pēc Latvijas inkorporācijas 1940.g. 11. augustā Maskavā gavilēja: ,,Lai slavēta pasaule jaunā un lielākais cilvēces draugs — tā zeme vairs nepaliks kaunā, kas kļuvusi Staļina draugs!''

Citi secināja, ka izteikta spītā zemdega: nepakļauties trimdas stingrajām nacionālpolītiskām vēja strāvām. Draugi Gorkija ielā tās sauc par ,,pretTautiskām, revanšistiskām, pilnām ar pretkomūnisma ienaida dīgļiem'', tās sakūlusi ,,maza reakcionāro latviešu emigrantu grupa''. Lai nu par to prāto SC akadēmiskā padome, kam Centrs tagad jāstutē...

* * *

Arī pag. gadā viņu, ko atbalstīja toreizējais ALA vadītājs, delegāti valdē neievēlēja. Tur radās iedīgļi viņa liberālajam laikmetīgo aktīvistu ,,Laikmetam'', kas sola dažu labu pārsteigumu nākotnē.

Otrs gadījums bijis, kad revīzijas komisijā nominēts kongresa goda prezidija loc. A. Gulbis. Kad tas ieteicis kongresam ,,mazāk runāt par kultūrsakarniekiem, jo tad viņi šeit nebrauks'', par viņu nodotas arī tikai 47 balsis. Jo mazāk trimdā brīdinās savējos no sakarniekiem, jo mazāk kritizēs pakalpiņus, puskokalēcējus, jo ātrāk neitrālizēsies tās cīņas spars un uzņēmība, uzzels vienaldzība! Tādēļ: atkal un atkal par jaunu, nerimtīgi un skaļi mums visur jāvēršas pret tiem, kas vainīgi mūsu tautas liktenī, pret tiem, kas sadarbojas un brāļojas ar okupācijas varas radītām, uzturētām un instruētām organizācijām, pret tiem, kas, brīvībā un pārticībā dzīvodami, personiskā pašapmierinātībā ieslīguši, atteikušies — ienaidniekam par labu — no savas kādreizējās cīņas apņēmības!

* * *

DV ASV pēdējā delegātu sapulce Detroitā ar 46 pret 5 (atturējās) balsīm pieņēma tālejošu rezolūciju, ka ikviens Daugavas vanags, kas redz pārkāpumus, bet klusē, uzskatāms par līdzvainīgu nodarījumā! Arī pretišķīgie jautājumi ir jāizdebatē, un nav attaisnojami, ka tos, kas kļūdas aizrāda, sauc par ,,gaisa jaucējiem'' vai pat par ,,ūdens lējējiem uz sarkanajām dzirnavām''.

Šī smagā un atbildīgā rezolūcija vēršas ne vien pret tiem ,,grēka gabaliem'', kas pārkāpj DV stāju un nacionālo disciplīnu kultūrsakaru jautājumos un sadzīves morāliskās, ētiskās, tikumības un politiskās jomās, bet arī pret tiem, kas vienaldzīgi pieļauj šādām nosliecēm iesakņoties. Ja šāds autoritātīvs lēmums bija nepieciešams, tad DV organizācijas autoritātes dēļ jāgādā arī, lai tas nepaliktu tikai uz papīra!

Skolas gadam beidzoties. Foto J. Liģers.

DV Toronto nodaļas čaklo vanadžu rokas sekmē daudzu sabiedrisko sarīkojumu labu izdošanos. Foto J. Liģers.

Maskavas miera propagandista viesošanās laikā demonstrācijā pie Kanadas un Pad. savienības draudzības apvienības mītnes piedalījās arī latviešu politiskie aktīvisti. Foto V. Cinis.

TORONTO ZIŅAS

● Ziemeļnieki 18. jūnijā, pl. 18.30, Daugavas Vanagu namā Toronto, atzīmējot Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dienu, rīko Cēsu kauju 64 gadu atceri. Ar priekšnesumiem atceri kuplinās Toronto pensionāru apvienības koris komponista J. Beloglāzova vadībā, dzejniece Biruta Senkēviča un režisors Hugo Miķelsons. Pārrunas par Cēsu kauju starptautisko nozīmi ievadīs maj. Alberts Ameriks. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $5. Kaŗa invalidiem un jaunatnei līdz 16 gadiem g. ieeja brīva. Pēc priekšnesumiem DV Toronto nodaļas vanadžu cienasts, kopējas pārrunas un dziesmas.

● Pēc tam kad kopš 1981. gada maija Baltijas sieviešu padomē Kanadā bija prezidējušas lietuvietes, rotācijas kārtībā prezidēšanu nākamajiem diviem gadiem padomes gada sapulcē 25. maijā Toronto, piedaloties ap 30 padomes loceklēm, pārņēma igaunietes. Baltijas sieviešu padomes jaunā priekšsēde Kanadā tagad ir Malle Pihela. Par latviešu vicepriekšsēdi izraudzīja Elmu Miniati; līdz šim šo amatu veica Laura Krasta. No lietuvietēm vicepriekšsēde ir Lucija Kanapū, igaunietēm— Henija Aruja. Padomes sekretāre ir igauniete Elena Levata, kasiere latviete Jana Kopmane un padomes locekle lietuviete Juraite Neimane. No jauna latviešu delegācijā uzņemta advokāte Sarmīte Bulte. Latviešu delegācijā ietilpst arī līdzšinējās padomes vicepriekšsēde un agrākā priekšsēde Laura Krasta, tāpat bijušā priekšsēde Ināra Leimane, Alma Kopmane, Maija Sukse u.c. Sapulcē pieņēma memorandu iesniegšanai Pasaules baznīcu konferencē, kuŗa ar 800 delegātiem notiks šā gada augustā Vankuverā. Pārrunās vienojās nodibināt ciešākus kontaktus ar Baltijas sieviešu padomi Ņujorkā (priekšsēde Helga Ozoliņa), Starptautisko sieviešu apvienību un citām sieviešu organizācijām, kā arī reaģēt uz dažādiem aktuāliem politiskiem notikumiem. Tāpat nolēma turpināt Toronto dzīvojošo parlamenta locekļu un politiķu dzīvesbiedreņu iepazīšanās vakarus. Pirmais šāds vakars notika februārī igauņu pārstāves mājā.

● Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas jaunāko klašu mācību gada nobeiguma aktā 28. maijā Latviešu Namā bija pulcējušies 90 skolēni un 75 skolotāji un vecāki. Svētbrīdi vadīja māc. A.Celms. Skolas pārzine M. Matīsa savā uzrunā pakavējās pie aizvadītā mācību gadā notikušajiem aktiem un sarīkojumiem un izteica atzinību vecāku komitejai par rosīgu un sekmīgu darbu skolas saimnieciskās dzīves veicināšanai, kā arī pateicās skolotājiem un vecākiem, īpaši skolotājām I. Ķeniņai par 30 un V. Slaviešai par 32 aizvadītiem gadiem skolas darbā. Skolas pārzine arī ziņoja, ka nedēļu iepriekš skolas 8. klases audzēkņi piedalījušies LNAK sesijā Latviešu Namā, kur runājuši audzēkņi Arturs Lauze un Sandra Ezera. Runas nobeigumā visi kopīgi nodziedāja Dievs, svētī Latviju. Pēc tam akta dalībniekus uzrunāja LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks un TLB valdes pārstāvis skolā R. Preisbergs. Sarīkojuma vadītāja skolotāja E. Pētersone pasniedza atzinības rakstus skolas 25 sekmīgākiem audzēkņiem, bet čaklākais latviešu grāmatu lasītājs 2. klases audzēknis Tedijs Murata saņēma grāmatu balvu. Pārzinei un skolotājiem savukārt pateicās vecāku komitejas priekšniece Z.Kalniņa. Aktam sekoja izbraukums uz Saulaini, piedaloties 80 skolēniem, kā arī skolotājiem un vecākiem. Nodarbības ar 14 dažādām sacensībām vadīja Līga Miklašēvica un Ārija Mileiko. Pēc sporta nodarbībām sporta rekordists A. Tīcmanis ziedoja skolai 20 dol. Par cienastu izbraukuma dalībniekiem gādāja E. Emsiņa un A. Ezergaile.

● Pensionāru apvienības lielais sarīkojums 26. maijā pie klātiem galdiem ar priekšnesumiem un loteriju bija pulcējis 230 apmeklētāju pie pavasarīgi dekorētiem galdiem. Ar vairākām tautasdziesmām iepriecināja apvienības koris diriģenta J. Beloglāzova vadībā, dažas dziesmas bija jāatkārto. Vilma Aleksandera deklamēja Hugo Krūmiņa dzejoli un Anete Bencone — Elgas Lejas un Indras Gubiņas. Sarīkojumu daļas vadītājs K. Tannis pateicās programmas izpildītājiem un E. Retigas vadītajai apvienības dāmu komitejai par galdu klāšanu un azaida sarūpēšanu.

Sv. Jāņa draudzes iesvētes dievkalpojumā ar dievgaldu 22. maijā Sv. Jāņa baznīcā iesvētīja 20 jauniešus. Piedalījās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide, dziedāja draudzes vokālais ansamblis Br. Alkas vadībā un iesvētījamo jauniešu ansamblis; ērģeles spēlēja Anita Rundāne. Dievkalpojumu pārraidīja videolentē baznīcas zālē.

● Māc. I. Gaide salaulājis Lailu Strazdiņu un Denisu Dramonu Andrjū Kritzaku. Laulības ceremonijā piedalījās arī Diždanča dejotāji, jo līgava bija dejojusi Diždancī.

● Archibīskaps A. Lūsis kristījis Ženiferi Skaidrīti Ozoliņu, Arvīda un Jūlijas meitu.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Raimondu Mārtinsonu un Annu Joyneri. Līgavainis ir aktieŗu Valža un Lienes Mārtinsones dēls.

● Māc. J. Cālītis Sidrabenē salaulājis Arni Gvido Puķīti un Hezeri Harkiesu. Līgavainis savā laikā bijis Saulaines nometnes vadītājs.

● LNAK bibliotēka vasaras trīs mēnešus, jūnijā, jūlijā un augustā, būs atvērta katra mēneša pirmajā ceturtdienā no pl. 14—18 Latviešu Namā, izsniedzot grāmatas lasīšanai līdz nākošajai bibliotēkas atvēršanas dienai. Citā vajadzības gadījumā lūdz zvanīt bibliotēkas vadītājai Emīlijai Bērziņai, tālr. 233—3064.

● Sidrabenes bērnu un jauniešu vasaras nometne šovasar darbosies no 10. jūlija līdz 13. augustam. Nometņotājiem nepieciešama ārsta apliecība par veselības pārbaudi. Nometnes ārsts Dr. Andris Rubenis šādu pārbaudi izdarīs trešdien, 15. jūnijā, no pl. 18.15 līdz 19.15 Sv. Andreja baznīcas zālē. Nometnei vajadzīga medicīniskā māsa uz visu laiku, no 10. jūlija līdz 13. augustam. Pieteikšanās pie Intas Kalniņas, tālr.438—3906.

● Toronto General slimnīcā 21. maijā mirusi Irina Stagava, dzimusi Muskata. Viņa dzimusi 1918. gada 12. novembrī. Latvijā un Kanadā bijusi farmaceite. Piederējusi pie studenšu vienības Ausma un bijusi Latviešu Nama dāmu komitejas kasiere. Nelaikes vīrs Kārlis miris 1978. gadā Toronto. Nelaikē atstāj meitu Rasmu, znotu Rolandu Muižnieku un divas mazmeitas — Eriku un Tatjanu, dēlu Mārtiņu Stagavu, vedeklu Enī un mazmeitu Melisu; Kalifornijā māsu Tatjanu Serbinofu, Francijā māsu Olgu Rojonu un Toronto brāli Juri Muskatu. Aizgājēju 25.maijā Sv. Džēmsa krematorijā izvadīja pārpelnošanai māc. I. Gaide. Atvadvārdus teica Latviešu Nama dāmu komitejas priekšniece S. Zaķe.

● TLB dravnieku sekcijas sanāksmē 11. maijā Latviešu Namā piedalījās 10 dravnieku, pārrunājot pavasaŗa darbus dravā. Nākošā sanāksme 8. jūnijā pl. 19 turpat.

● Aizvesto baltiešu piemiņas dievkalpojums, ko rīko kopīgi Baltijas tautu federācija Kanadā ar Baltijas sieviešu padomi, notiks tieši 14. jūnijā, pl. 19.30 Sv. Paula anglikāņu baznīcā, 227 Bloor St. East (pie Jarvis ielas). Mūzikālajā daļā no latviešiem piedalīsies ērģelniece Anita Rundāne ar solo un ērģeļu pavadījumiem.

● Sv. Andreja draudzes Sidrabenē sezonu atklāja 28. maijā ar jaunatnes koŗa Jaunbalss (diriģente Dace Šmite) koncertu. Koncerta programmā bija uzņemtas deviņu komponistu 11 oriģinālādziesmas: Helmera Pavasara Bērzi, ko atkārtoja, Emīla Melngaiļa, Imanta Saksa, Jāņa Cīruļa, Jāņa Beloglāzova, Pēteŗa Aldiņa, Arnolda Šturma, Harmo Tuljaks un kāda franču komponista skaņdarbi. Koncerts notiks Sidrabenes sabiedriskās ēkas lielajā zālē un to noklausījās 130 apmeklētāju. Koncertam sekojošā ballē ar E. Zakuļa deju mūziku galvenā atrakcija bija gadskārtējā Maija karalienes izraudzīšana, ko izdarīja ar visu vīriešu balsīm. Maija karalienes goda kroni un ziedus izpelnījās Sandra Liepkalna, kuŗu kronēja pagājušā gada karaliene Māra Sviķe. Ziedus saņēma arī abas galma dāmas — Lolanda Bērziņa un Laura Adlere. Dāmu komiteja bija gatavojusi bufeti. Izlozēja arī laimestus Sidrabenes lielajā loterijā, kuŗas klāstā bija 50 laimesti. Loterijas atbildīgā vadītāja bija Zaiga Kalniņa. Sarīkojumu atklāja Sidrabenes pārvaldes priekšnieks Vilis Ozols.

Baltiešu federācijas
rīkotais
Aizvesto piemiņas dievkalpojums
notiks **14. jūnijā pl. 19.30 Sv. Paula anglikāņu baznīcā. 227 Bloor St. East (pie Jarvis ielas).**
Šogad to izkārto prezidējošā igauņu apvienība.

SV. KATRĪNAS

● Skaistu, neaizmirstamu vakaru piedzīvoja tautieši, kas bija pulcējušies Viestura koncertā Sv. Katrīnās jaunās diriģentes Vizmas Maksiņas vadībā. Uzmanīgi, atjautīgi klavieŗu pavadījumus veica pianists Pēteris Zariņš. Dzīvojot kaimiņu novadā, man bijusi izdevība redzēt Viestura pirmsākumus un veidošanos jau pirms 30 gadiem.

Dzirdot kori tagad Sv. Katrīnās pirmo reizi ar jauno diriģenti Vizmu Maksiņu, sirdī ielija prieks: latviešu koŗa dziesmai ir nākotne. Atzinība un dziļa pateicība jāsaka jaunajai diriģentei, kas uzņēmusies koŗa vadību. Kā intervijā noskaidrojās, nepilnos 6 mēnešos, pulcējoties kopā uz mēģinājumiem tikai reizi nedēļā, viņa iestudējusi pilnīgi jaunu programmu. Tikai lielam korim, sanākot no dažādām tālām pilsētām, tas ir ļoti liels sasniegums. Programmā latviešu komponistu darbi. Parasti jaundarbi klausītājiem tik labi nepatīk, nevar tik ātri iejusties. Šoreiz neviens to neizjuta, lai gan programmā bija tikai viena dziesma no t.s. ,,dzelzs repertuāra'' — Emīla Dārziņa Mūžam zili.

Vīru balsis bija tā saliedētas, ar tik skaistu viengabalainu interpretāciju, sevišķi labu dikciju — klausītājam bija bieži vien jāieklausās, vai vīri deklamē vai dzied. Sevišķi izcēlās Bruno Skultes Pasaciņa (Aspazijas teksts) un D. Vītola Kā linu druva ziedēt sāk (Fr. Bārdas teksts).

Nobeigumā sumināj umi, krāšņas rozes un piedevām Dainu zeme. Sirsnīga pateicība jaunajai apdāvinātajai diriģentei ar lūgumu nepagurt!

E. Alka.

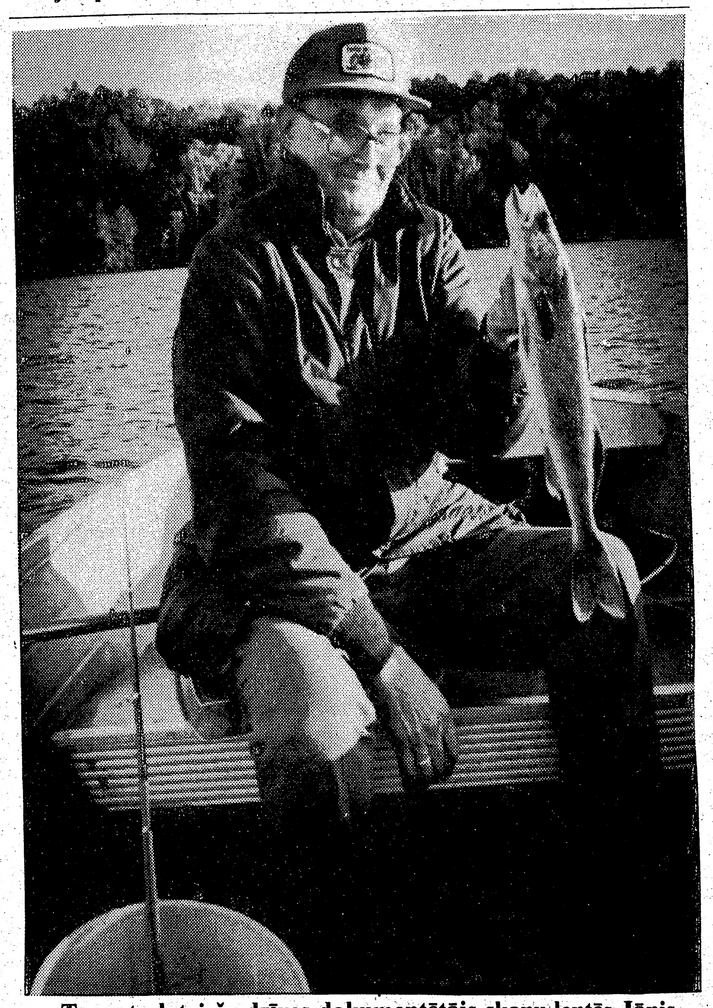

Toronto latviešu dzīves dokumentētājs skaņu lentēs Jānis Galējs ar zvērestu apgalvo, ka 2 märc. smago pikreli noķēris pats. **Foto J. Liģers.**

L. Vīks

Poruka daiļrades motīvi

(Pirmpublicējums)

(nobeigums)

Atšķiroties no pasaules, paceļoties tai pāri, cilvēkā atmirdz iekšēja gaisma, kas mīlestības pārdzīvojumā apskaidro cilvēka dvēseli. Dvēseles sakūst mīlestības viļņos. Mīlestību dzejnieks pielīdzina baltai brīnumpuķei, kas paradīzē zied. Ar paradīzi, īsto tēvu zemi, mūs vieno jūtu pavediens. Ticība ideālai sapņu pasaulei dod spēku dzīves cīņai -

Bet, kurš jauku redzējis,
Ticībā brien dubļus,
Zin, ka debess skaidrosies,
Saule atkal mirdzēs.

Tā pašķiras ceļš uz optimismu Poruka pesimistiskajā dzejā. Reālās un ideālās pasaules pretrunas izlīdzinās:

Kur saskaņā un laimībā
Viss brīnišķīgi laipni mirdz,
Turp labprāt raugās mana acs.

Šai noskaņā dzejniekam atklājas arī dzīvības vērtība -

Iz šīs dzīves gribu ārā,
Tomēr gribu palikt dzīvos!

Dzīvei jābūt daiļuma apstarotai, tad tā kļūst daiļa -

Daiļās mākslas svētā liesmā
Mums īstenība jāsagūst.

Daile stiprina ticību daiļā un labā uzvarai dzīvē -

Un balta šeit atlido ticība,
Ka daile reiz uzvarēs rijīgos pūķus.

Ja dzejnieks savās ciešanās un garīgas pilnības meklējumos atzinis, kas dzīvē ir īsts un kas ir nieks, tad pagaist arī viņa pesimisms. Optimistiskā noskaņā dzejnieks aicina -

Ja gribi dziedāt, dziedi saules dziesmu,
Tu brīnišķīgais dziesmu gars.
Un uzpūt mūsu sirdīs prieka liesmu,
Kad dzirksteli tur iešķil gaismas stars.

Dzīvē ir daudz prieka, bet mēs to neredzam, jo ikdiena to nomāc.

Tik tad, kad sāpes manas krūtis spiež,
Es debess spožos vārtus vaļā redzu;
Tad raugos droši turp; bet tagad priekos -
Es niekiem debess gaismu sedzu.

Reālā dzīve liek noraidīt labo un skaisto dzīvē -

Dzīve man liek atraidīt
To, ko Dievs tik jauku devis.

Rozes, skaidrības simbolu, bieži samin cilvēku dubļainās kājas. Pašlabuma meklēšana uzvar draudzības, simpatijas jūtas -

Meklēsi tu patiesību,
Dievi liegs tev žēlastību;
Saistītu pie krusta koka,
Sitīs tevi drauga roka.

Dzejniekam - sapņotājam nav pietiekami spēka dzīves cīņai, tāpēc viņš uzskata nāvi par atpestītāju no dzīves ciešanām. Cilvēks ir laimes meklētājs, tikai viņš to meklē nepareizā virzienā un tāpēc viļas. Pilnīga laime šai pasaulē nav rodama. Tā tikai atklājas individam iekšējas gaismas un ticības apgarotā pasaulē. Tā nav ilgstoša, tāpēc dzejnieks saka -

Sen jau cerība man zuda
Atrast laimi pasaulē.

Tikai traģiskos iekšējos pārdzīvojumos atklājas laimes iespējas.

Man laime nāca lēna, skumīga,
Nakts klusa; debess zvaigznēs mirdz.

Dzejnieks tic, ka tumsa ir miesīgām acīm neredzama sveša gaisma. Cilvēces gara gaisma šo svešo gaismu pamazām izkliedēs, un tad sāksies cilvēces renesance, atdzimšana pilnvērtīgai apgarotai dzīvei -

Reiz vareni, laimīgi laiki nāks,
Un naids būs aizmirsta teika;
Un spēcīgas dailes pasauli māks;
Sauks jaunība: „Laime sveika!"

Tāda ir Poruka gaišā ticība cilvēces un savas tautas nākotnei. No drūma, traģiska pesimisma Poruks savā daiļradē izlauzies līdz gaišam optimismam un apgarotai ticībai cilvēces nākotnei. Arī pašreizējā trausmainajā laikmetā ir spēkā Poruka daudzkārtīgais aicinājums savai tautai censties visos apstākļos pēc apgarotas, mērķtiecīgas cilvēcīgas dzīves.

Aizsila Zīlīte

Tev, tēvu zeme — Latvija

I

Tavs košums, tēvu zeme,
Man sirdī mājas vietu ņēmis
Jau manās bērnu dienās,
Kad basām kājām tekājot,
Es tevi iemīlēju.

Šī mīlestība nāk man līdzi,
Lai eju es kur iedama.
Man sirdī žēlums sauc pēc tevis
Šeit sveša zemē
Vadot savas mūža dienas.

Tavs košums, tēvu zeme,
Nav vārdos izsakāms.
Tik sirdī justs un auklēts,
Tas visu mūžu līdzi iet
Ikvienam, kas par tevi,
Tēvu zeme, cieš, nes upuŗus,
Un sevi ziedot spēj,
Kā mūsu tautas dziesmā teikts:

„Uz ežiņas galvu liku
Sargāt mūsu tēvu zemi.
Labāk manu galvu ņēma
Nekā manu tēvu zemi."

Tik dārga esi, tēvija,
Tu, mīļā Latvija!"

* * *

Edvarts Tūters

Debess sūtne

Zied trimdas dārzā ābele
Un jābrīnās man atkal:
Kā gan tik skaisti ziedēt var —
Kur ir tā zinšu aka?

Nesen bij skarbs vēl ziemelis —
Koks pazina vien mokas;
Kas briedināja pumpurus —
Xam bij tik maigas rokas?

Un pieglaudos es ābelei
Ar visu savu būtni,
Un dzirdēju, kad teica tā:
„Es esmu debess sūtne."

* * *

Arvīds Melliņš

Trimda

Milzums ceļu jau iets —
Skats vēl nesaredz galu.
Milzums asaru liets —
Miera stunda vēl tālu.

Spītīgas ugunis kvēl
Dziļi krūtīs kā sārts,
Nakts liekas dziļa vēl,
Rītam kur šāpulis kārts.

Viena dziesma vien skan —
Tālums šurpu to nes,
Dziesma, ko auklēja man
Dzimtenes pakalnes.

$3,400 piešķīrums mūzikas jaundarbu pasūtinājumiem

Brīvajā pasaulē latviešiem ir vairāki izcili vecākās paaudzes komponisti, kuŗi jau sasnieguši cienījamu vecumu, tomēr vairāk vai mazāk vēl darbojas mūzikas laukā.

Lai veicinātu mūzikas jaunradi un reizē arī dotu zināmu materiālu atbalstu mūsu mūzikas senioriem, Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā valde 1982. gada beigās piešķīra kopsummā 3,400 dol. jaunu kompoziciju pasūtinājumiem. Jaundarbi pasūtināti pie sekojošiem komponistiem:

Viktora Baštika — skaņdarbs korim un pūtēju ansamblim;
Jāņa Kalniņa — svīta klavierēm, čellam, vijolei un brāčai;
Aleksandra Okolo-Kulaka —svīta brāčai un klavierēm;
Jāņa Norviļa — a kapella koŗa dziesma vīru vai sieviešu korim;
Helmera Pavasara — skaņdarbs korim un orķestrim;
Arnolda Šturma — svīta flautai un klavierēm;
Eduarda Šenfelda — svīta ērģelēm vai klavierēm.

Līdz šim no augstāk minētiem komponistiem Ed. Šenfelds Anglijā uz aicinājumu vēl nav atbildējis, bet no H. Pavasara ir saņemta atbilde, ka mūsu aicinājumu nevar īstenot. Pārējie aicinātie komponisti ir devuši piekrītošas atbildes un Aleks. Okolo-Kulaks savu pasūtinājumu Koncertsvīta brāčai un klavierēm jau nobeidzis.

Jaunie skaņdarbi nav domāti atskaņošanai dziesmu svētkos vai citā kādā noteiktā laikā vai gadījumā. Skaņdarbi pēc to saņemšanas paliks Dziesmu svētku biedrības Kanadā mūzikas krājumos, kur tie būs pieejami lietošanai un atskaņošanai visai latviešu sabiedrībai.

Žanis Šmits,
Latviešu Dziesmu svētku b-bas Kanadā valdes priekšsēdis.

Izīrējams
nemēbelēts 3 istabu dzīvoklis
ar verandu saules pusē pilsētas centrā jaunā mājā, klusā rajonā,
ar 1. jūliju.
Zvanīt pēc pl.17, tālr.465-1455.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās,
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Senās kāzas

Lilijas Gleškes tautisks uzvedums
7. Vispārējos Dziesmu svētkos Milvokos
1983.g. 4. jūlijā
Performing Arts Centrā

1. izrāde plkst. 15.00, 2. izrāde plkst. 19.00.

Uzvedumā piedalās ap 100 dalībnieku.

Tautasdziesmu sabalsojumi Andris Ūdris
Laimdota Anšmite
Dekorātors Ardis Vinklers
Klavieŗu pavadījumi Aija Brugman-Vintere
Kokles pavadījums Rūta Pūliņa
Uzvedumu iestudējusi Lilija Gleške

Lūdzam ievērot — sakarā ar zāles administrācijas noteikumiem izrādes stingri aizliegts fotografēt, uzņemt skaņu, filmu un video lentēs.

Toronto ģimnazijai 27. izlaidums

Ģimnaziju šogad beidza 12, bet visā pastāvēšanas laikā— 496 audzēkņi.

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 27. izlaidumā un 30. mācību gadā 27. maijā Latviešu Namā gatavības apliecības un balvas saņēma 12 absolventi, tagad jau otrā paaudzē, no kuŗiem dažiem arī vecāki beiguši šo latviešu ģimnaziju. Piemēram, Ūves Hodžinsas māte Zīle Zichmane ir ģimnazijas 4. izlaiduma abitūriente un Gunāra Robežnieka māte Rita Šuriņa ir 6. izlaiduma abitūriente, kā to savā pārskatā izlaiduma aktā norādīja direktrise V. Slavieša. Pa visiem gadiem latviešu ģimnaziju beiguši 496 latviešu jaunekļi un jaunavas, no kuŗiem daudzi jau iekļāvušies latviešu sabiedrības vadošos amatos.

Aktu ievadīja ar skolas karoga ienešanu un mācītāja A. Celma vadītu svētbrīdi, aicinot kalpot Dievam un savai tautai. Tautas augstskolas vadītājs Ā. Sudmalis paziņoja, ka Ludviga Vīka piemiņas fonda balva šogad piešķirta absolventei Pamelai Melnbārdei par Latvisko zināšanu semināra vadīšanu un programmas organizēšanu. Tautas augstskolas prezidija priekšsēdis Ā. Sudmalis saņēma ģimnazijas saimes vārdā — grāmatu kā mazu pateicību par ģimnazijai veltītām pūlēm, 30 gadus atrodoties TLTA vadībā — kopš 1953.g. 28. novembŗa, kad Tautas augstskola sākusi darbību. Šoruden varēs atskatīties uz šo ievērojamo darba posmu. Ā. Sudmalis savā uzrunā norādīja, ka skolotāji un bērnu vecāki šajos gados ziedojuši daudz pūļu latviešu ģimnazijai, kas audzina mūsu jauno maiņu, mūsu latviskā darba turpinātāju. Ir skolotāji, kas ģimnazijā nostrādājuši daudz gadu: V. Slavieša 30 gadus, E. Ezera — pāri par 25, skolas inspektors O. Sils — 17 gadu. Direktrises V. Slaviešas novēlējums ģimnaziju beigušajiem bija: Strādāsim visi latviešu tautai, valstij un latviskajai ģimenei, lai skan latviešu valoda un valda latviešu tikumi. Latviju latviešiem!

No abitūrientu karogsardzes (Arnolds Legzdiņš, Ūve Hodžinsa un Anita Matušēvica) skolas karogu saņēma nākamās abitūrientu klases karogsardze (Haralds Ozols, Inga Kukse un Ruta Lauze). Karoga izskaidrojumu teica absolvents Gunārs Robežnieks. Absolventu klase bija sagatavojusi izvilkumu no V. Plūdoņa Uz saulaino tāli, Arnoldam Legzdiņam raksturojot Plūdoņa dzeju; pārējie pēc kārtas skandēja dzejnieka darbu.

Gatavības apliecības un grāmatu veltes ar ierakstiem par centīgu skolas darbu un sekmēm izsniedza direktrise V. Slavieša un LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks. Šīs grāmatas, Jāņa Daģa — Prezidents K. Ulmanis latviešu tautas apvienotājs — bija ģimnazijas dāvinājums. Atvadvārdus teica abitūrientu klases audzinātājs Raimonds Rūtītis un no absolventiem Arnolds Legzdiņš, bet no vecākiem Laimons Ozols. Gadskārtējo Birutas Senkēvičas balvu par labu latviešu valodu saņēma Arnolds Legzdiņš. Viņš saņēma arī Toronto korporāciju kopas balvu 200 dol. apmērā par vispusīgām aktīvitātēm ģimnazijas darbā un izcilām sekmēm. Naudas balvu par sekmēm ģimnazijas žurnāla Sīkumi redakcijas darbā saņēma Kristīne Kaņķe un Dāvids Bernaus. Naudas balvas saņēma arī tie ģimnazijas audzēkņi, kas divus gadus tēlojuši ģimnazijas drāmas pulciņa sagatavotās teātŗa izrādēs: Elmars Tannis (4 kl.), Silvija Tinta (3 kl.), Ruta Lauze un Pēteris Rudzītis (3.kl.). Naudas balvas saņēma vēl skolēni, kas kārtīgi nākuši skolā, centīgi veikuši skolas darbus un guvuši labas sekmes mācībās: Arnolds Ozols (4. kl.), Inga Kukse (3. kl.), Ruta Rozentāle (1. kl.), Haralds Ozols (3. kl.), Sandra Ozola un Nora Luksa. Par izcilām sekmēm mācībās izsauca Ingu Kuksi, Haraldu Ozolu, Rutu Lauzi, Lindu Skombu, Lailu Vilku, Noru Luksu, Sandru Ozolu, Rutu Rozentāli, Ingu Robežnieci, Silviju Kalniņu un Viktoru Freibergu. Izsauca arī tos, kas nebija kavējuši skolā nevienas dienas vai līdz piecām stundām gadā. Grāmatas balvu (Valmieras pulka vēsturi) par teicamām sekmēm Latvijas vēsturē saņēma Arnolds Legzdiņš.

TLTA Sestdienas ģimnazijas 27. izlaiduma akts un 30. mācības gada nobeigums notika 27. maijā Toronto Latviešu Namā. Attēlā pēc svinīgā akta skolas divpadsmit absolventi, skolotāji un goda viesi. 1. rindā no kr.: I. Krūmiņa, māc. A. Celms, B. Senkēviča, absolv. klases audzin. R. Rūtītis, ģimnazijas direktrise V. Slavieša, LNAK skolu daļas vad. J. Mežaks, R. Sabanska, A. Bērziņš, TLTA vadītājs A. Sudmals un prof. E. Žubeckis; 2. rindā skol. R. Krastiņa, insp. O. Sils, absolv. Dāvids Bernaus, Ūve Hodginsa, Anita Matušēvica, Andris Bernaus, Arnolds Legzdiņš, skol. E. Ezera, I. Kukse, E. Jurševskis, māc. A. Briedis, skol. J.Ruskis un H. Miķelsons; aizmugurē absolventi Viesturs Tauriņš, Pēteris Olte, Arnolds Ozols, Gunārs Robežnieks, Elmārs Tannis, Bertrams Šteinmanis, skol. J. Tikiņš, A. Vītols un P. Legzdiņš.

Foto J. Liģers.

Kopā ar sveicieniem ģimnazija saņēma DV Toronto nodaļas 500 dol. devumu, Toronto korporāciju kopas 200 dol., Latviešu ārstu un zobārstu apvienības 100 dol., Saimniecisko un profesionālo darbinieku apvienības Kanadā 50 dol., DV Kanadas valdes 285 dol. Privāti ziedojuši: V. un A. Kaļiņi 100 dol., Žanis Kiršteins 77,66 dol. (no noguldījuma procentiem), Līga Struce 50 dol., M. un V. Vāgneri 20 dol. Ģimnaziju ar grāmatu veltēm bija sveikuši Sv. Andreja draudze (E. Grīšļa Dievs Kungs ir latvju stiprā pils), Latviešu Nacionālā Fonda Zviedrijā pārstāvis V. Tikiņš un Modris Lorbergs, LKOK majors Alberts Ameriks (Valmieras pulka vēsture), Leonija Ozolkalne (Pavasaris).

Akts beidzās ar dziesmu Tev mūžam dzīvot, Latvija un karoga iznešanu, dziesmas pavadījumu spēlējot Zintai Briedei. Pēc tam abitūrientu klases vecāki bija klājuši cienasta galdu, kur turpinājās apsveikumi, tautas dejas un rotaļas. Vēl runāja Sv. Andreja draudzes pārstāve M. Vilka, pasniedzot abitūrientiem grāmatu balvas, Latviešu Nacionālā Fonda Zviedrijā pārstāvis V. Tikiņš, DV Toronto nodaļas pārstāvis K.Gulbis un LNJAK jaunais priekšnieks Ēriks Ruģelis, kas izdalīja abitūrientiem LNJAK biedru kartes. Hugo Miķelsons nolasīja Pēteŗa Aigara dzejoli, veltītu Minsteres ģimnazijai, piebilzdams, ka tas ir veltījums visām latviešu ģimnazijām. Ar rakstu bija sveicinājusi Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas pārzine Milda Matīsa. Beigās ģimnazijas direktrises V. Slaviešas pateicības vārdi visiem ģimnazijas atbalstītājiem, vecākiem, skolotājiem un abitūrientiem.

Ģimnaziju šogad beiguši: Andris Bernaus, Dāvids Bernaus, Ūve Hodžinsa, Kristīna Kaņķe, Arnolds Legzdiņš, Anita Matušēvica, Pēteris Olte, Arnolds Ozols, Gunārs Robežnieks, Bertrams Šteinmanis, Elmārs Tannis un Viesturs Tauriņš.

V. S.

SV. ANDREJA DRAUDZE

5. jūnijā pl. 13.30 angļu valodas dievkalpojums; pl. 15 dievkalpojums.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

4. jūnijā pl. 11 Latviešu Namā TLB Sestdieņas skolas 32. izlaiduma svinības. Visi aicināti.

18. jūnijā pl. 18.30 DV namā Cēsu kāuju atcere.

3. decembrī Daimas koŗa koncerts.

SV. JĀŅA DRAUDZES SARĪKOJUMI

25. jūnijā — Līgo vakars Saulainē J. Dzegūzes izkārtojumā.

SIDRABENE

25. jūnijā Jāņu sarīkojums.

MEŽCIEMS

4. jūnijā darba talka.
18. jūnijā darba talka.
25. jūnijā Jāņu sarīkojums.
31. jūlijā Rudzpuķu balle.
15. oktobrī — Rudens groziņu vakars, pirms tam darba talka.

Mārtiņš Sniķeris

dzimis 1911. gada 18. decembrī Kuldīgā,
miris 1983. gada 12. maijā Toronto.

Tu mana dzimtā zeme,
Kā ilgojos šais garos gados
Pēc tavām upju dzidrām dzelmēm,
Pēc ozolšalkām,
Pēc lakstīgalu ziedoņdziesmām...
... Bet paliki man neredzēta,
Gaviļdziesma nedziedāta
Tev skaistā Dzintarzeme...

Piemiņā paturēs
Kristus Dārza valde

RAIBĀ NEDĒĻA

RĒGENA PANĀKUMI VILJAMSBURGĀ

Aizvadītās nedēļas svarīgākais notikums bija septiņu valstu — ASV, Lielbritanijas, Kanadas, Francijas, Rietumvācijas, Japānas un Itālijas valdību galvu apspriede vēsturiskajā Virdžīnijas Viljamsburgas pilsētiņā. Lai gan šo gadskārtējo brīvās pasaules vadošo valstu galvenais konferences uzdevums ir saskaņot daudzās sarežģītās saimnieciskās un financiālās problēmas globālā mērogā, tomēr ļoti liela nozīme ir arī šo vadošo politiķu tiešajam kontaktam.

Šoreiz notikušā konference jāuzskata par mājastēva prezidenta Rēgena izcilu politisku sasniegumu. Viņam jo tuvu stāvēja britu premjēre Tačere un arī jaunais Rietumvācijas kanclers konservātīvais Dr. H. Kols. Kanadas ministru prezidenta starpnieka loma patiesībā bija nenozīmīga, lai gan viņš panāca Kanadai tuvu stāvošo jautājumu pozitīvu atrisinājumu. Francijas prezidenta Miterana nostāju acīm redzot ietekmēja lielie iekšpolitiskie sarežģījumi, kas uzliesmojuši viņa valdīšanas rezultātā pēdējo mēnešu laikā.

Japānas valdības galva Nikasone, protams, iestājās par visu starptautisko tirdzniecības barjēru nojaukšanu, un Itālijas premjēram atlika tikai pievienoties vairākuma deklarētajām tezēm. Viljamsburgā ārlietu ministrs Šulcs nolasīja arī septiņu valstu deklarāciju, ar kuru no jauna tiek apliecināta rietumu apņēmība pretoties katrai agresijai. Šīs deklarācijas ietvaros konferences dalībnieki apliecināja nepieciešamību uzstādīt Eiropā jaunos amerikāņu aizsardzības ieročus jau šī gada beigās, ja Ženevā nebūs panākta vienošanās Vašingtonas un Maskavas starpā par šo ieroču samazināšanu vai likvidēšanu.

Tas bija tiešs norādījums Pad. savienībai atmest tukšu retoriku un beidzot nopietni pierādīt labo gribu arī no savas puses draudošā atomkonflikta novēršanas sekmēšanai. Šulcs arī norādīja, ka rietumi savu militāro spēku neizlietos nekad un nekur agresijai. Tagad jānogaida, kā uz Viljamsburgā pieņemto septiņu valstu deklarāciju reaģēs Andropovs. NATO aliansi izjaukt viņam nav izdevies, un arī pacifisma propagandas karā iestājušies atplūdi. Šulcs preses pārstāvjiem izteicies, ka zināma vienošanās starp Vašingtonu un Maskavu par ieroču arsenāla samazināšanu būšot iespējams panākt līdz nākamā gada sākumam.

KASPARS VEINBERGERS BRISELĒ

14 NATO valstu pārstāvju sanāksmē Briselē ASV aizsardzības ministrs Kaspars Veinbergers pagājušā nedēļā prasīja, lai amerikāņu sabiedrotie Eiropas aizsardzībai nākamā gada budžetā paredz 1 bilj. dol. vairāk nekā līdz šim. Šie līdzekļi nepieciešami stratēģisku lidlauku, ceļu un armijas apmetņu būvēm.

Veinbergers prasa sabiedroto atbalstu.

NATO valstu aizsardzības ministri piekrita arī amerikāņu aizsardzības ieroču Peršing 2 un Cruise raķešu uzstādīšanai Eiropas kontinentā, ja līdz šā gada beigām ASV un Pad. savienība nebūs panākušas vienošanos par šīs katēgorijas ieroču izņemšanu no apgrozības.

Maskava jau piedraudējusi, ka tā, atbildot uz jauno amerikāņu ieroču uzstādīšanu Eiropā, radīs jaunas raķešu bazes ne vien savā pierobežā, bet arī visā Austrumeiropā. NATO valstu sarunas ar Varšavas pakta pārstāvjiem par konvencionālo ieroču samazināšanu sākās Vīnē 1973. gadā un tikpat kā bez jebkādiem panākumiem turpinās vēl šodien.

Nav šaubu, ka daudz kas no Briselē pārrunātā atklātībai netiks izpausts. Domā, ka NATO valstis pārrunājušas arī stratēģiju, kā rīkoties, ja amerikāņi kādas neparedzētas militāras konfrontācijas dēļ vai nu Vidējos austrumos vai Tālajos austrumos vai Centrālamerikā būtu spiesti daļu no Vecajā kontinentā stacionētiem spēkiem atsaukt.

MIRIS LATVIEŠU KANGARS

Pagājušā pirmdienā Maskava oficiāli paziņoja, ka miris gados vecākais politbiroja loceklis Arvids Ivanovičs Pelše. Viņš bija vienīgais sarkanā galma augstākā iestādījuma loceklis, kas jau darbojies un pats pazinis Ļeņinu. Pelše mira 84 g. vecumā. Viņš komūnistu partijai pievienojies jau 1915. gadā, bet tikai 1959. gadā Kremlis viņa kontrolē nodeva latviešu komūnistu partiju. Līdz pat 1961. gadam

Pelše likvidēja berklāviešus.

Pelši neapstiprināja par pilnu centrālkomitejas locekli. Pēc uzņemšanas politbirojā viņš bija partijas kontroles komisijas priekšsēdis. Pēdējo reizi Pelše atklātībā bija redzams 22. aprīlī Ļeņina dzimšanas dienas svinībās Kremlī. Pelšem bija izšķirīga nozīme latviešu nacionālkomūnista Berklāva un tā domu biedru likvidēšanā. Tagad pēc latviešu sarkanā kangara noiešanas no skatuves Andropovam dota iespēja papildināt politbiroju ar gados jaunāku, sev paklausīgu sulaini.

UKRAIŅI PIEMIN STAĻINA NOZIEDZĪBAS

Ukraiņi visā pasaulē pagājušā nedēļā atzīmēja savas tautas lielo traģēdiju, kad pirms 50 gadiem Staļina pavēlētās lauksaimniecības kollektīvizācijas ietvaros masu slepkavībās un mākslīgi radītā badā bojā gāja pāri par 7 milj. upuru Reizē ar ukraiņu zemnieku pretošanos kolchozu sistēmai Staļins plānotā masu iznīcināšanā cerēja salauzt arī ukraiņu tautas pretestību komūnisma režīmam. Rietumi šo Kremļa nežēlīgo izrēķināšanos ar ukraiņu tautu gadu tecējumā jau gandrīz aizmirsuši. Tikai nedaudzi objektīvi rietumu vēsturnieki to piemin savās grāmatās.

Jāapbrīno žīdu tautas mērķtiecīgā politika, nepārtraukti atgādinot pasaulei Hitlera režīmā bojā gājušos miljonu upurus. Varbūt žīdi patiešām dara pareizi, ceļot daudzās pasaules mētropolēs nacistu holokosta upuriem piemiņas mūzejus. Holokosts nav beidzies vēl šodien. Sarkanā fašisma valstī — Pad. savienībā kopā ar drosmīgiem žīdu disidentiem cieš arī latvieši, igauņi, lietuvieši un citas tautas.

VAI KLĀRKS UZVARĒS

Laikā no 8.—12. jūnijam Otavā notiek konservātīvo partijas kongress. 3000 delegātu uzdevums ir izraudzīt partijai jauno līderi. Līdzšinējā līdera Džo Klārka nopietnākais sāncensis ir montrealietis Braiens Mulronijs. Kandidē arī ņufaundlendietis Bills Krosbijs, bij. Toronto pilsētas galva Dēvids Krombijs, Vilsons, miljonārs Poklingtons un citi. Domā, ka Klārks dabūs lielāko delegātu atbalstu.

Klārkam izredzes uzvarēt.

Braiens Mulronijs cer uz jaunu konservātīvo partijas vadību.

VAI JAUNS ATENTĀTS PRET PĀVESTU?

Varšavas radiofons pārsteidza pasauli ar paziņojumu, ka Polijā esot aizturēts kāds vārdā neminēts individs, kas plānojis bumbas atentatā nogalināt pāvestu Jāni Paulu laikā, kad viņš jūnija vidū apmeklēs Čestachovas klosteri. Apcietinātais esot savā laikā bijis psīchiatriskās slimnīcas pacients.

Poļu nacionālistu aprindas norāda, ka Varšavas radiofona oficiālais paziņojums par it kā plānoto atentātu dos Jaruzeļska režīmam attaisnojumu visdrastiskākiem ierobežojumiem, pāvestam ierodoties Polijā. Drošības aizsegā Jaruzeļskis apslāpēšot jebkādas demonstrācijas pret pastāvošo režīmu.

Valesas satikšanās ar pāvestu vēl nav izšķirta. Viņš pieprasījis savā darba vietā Dancigas Ļeņina kuģu būvētavā vienu nedēļu atvaļinājuma, lai varētu, tāpat kā visi poļi, būt klāt vēsturiskā notikumā. Atbilde vēl nav saņemta, un iespējams, ka Valesu šajā laikā čeka patur savā aizsardzībā vai pratināšanā.

Ukraiņu demonstranti Toronto atgādina pasaulei Staļina masu slepkavības pirms 50 gadiem.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.

NSM

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

* Izvērtē
* Novērš valodas kļūdas
* Rediģē
* Sagatavo salikumu
* Iekārto manuskriptu iespiešanai
* Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
300 Danforth Ave, Toronto, M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini
Bezmaksas padomus un pakalpojumus
sniedz igauņu farmaceits — 463—5125.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

ATSAVINĀTA
ATMATAS ZEME
blakus Saulainei
gaida jaunu īpašnieku.
Sevišķi izdevīgs pirkums.
Alfr. Stikuts Real Estate
(416) 752—1770

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A.E. LePAGE
(ONTARIO) LTD REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

IZĪRĒJAMAS
2 lielas, gaišas istabas
Fraternitas Cursica pārveidotajā namā, pilsētas centrā. Moderna virtuve, 2 vannas istabas.
493—6401

Kārļa Suntaža
būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

These Names Accuse	$25.00
J. Babre — Svētā gara baznīca, mīl. der.	$14.00
L. Venta-Dobrovoļska — Mīlestība, dz.	$12.00
E. Dunsdorfs — Muižas	$15.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolītika I d.	$41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz.	$12.00
Ceļa zīmes Nr. 62	$ 5.00
Rūgtais Apīnis Nr. 55	$ 3.50
A. Vāvere-Jauna, neprecējusies. (dramatiz.)	$12.00
Ā. Šilde — Pirmā republika	$18.00
A. Eglītis — Mana banka	$16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom.	$15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas	$15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej.	$ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej.	$12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm	$ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej.	$12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm.	$14.00
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes	$12.50
V. Janelsiņa — Divas jakas un taksido	$15.50
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm.	$22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st.	$ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

LATVIJA AMERIKA

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

scout roofing
• repairs •
• shingles •
• flat roofs •
929-9088
E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

Vismazāko brāļu labā

"Ko jūs esat darījuši vienam no šiem maniem vismazākajiem brāļiem, to jūs man esat darījuši." Mateja ev. 25 : 40.

Ja kāds mūs ir bagātīgi apdāvinājis — mums iedevis kaut ko tādu, ko mēs nekādā ziņā nespētu citādi iegūt — tad mēs esam spiesti padomāt, kā šim devējam pateikties. Te ar vienkāršu paldies vairs nepietiek; te devējs ir jāieprieciņa kādā pavisam īpašā veidā.

Kā kristiešiem mums visiem būtu jāzina, cik bezgalīgi lielas un brīnišķīgas dāvanas Dievs mums ir devis. Nemaz jau nerunājot par dzīvību, vadīšanu un uzturēšanu, glābšanu un sargāšanu, kuŗu līdz pat šai dienai esam piedzīvojuši, mums būtu arī jāzina, ka "tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš savu vienpiedzimušo Dēlu devis, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet iemantotu mūžīgo dzīvību." Visām Viņa dāvanām vainagu uzliek pestīšanas dāvana. Vai mēs maz esam padomājuši, kā par šo dāvanu pateikties? Varbūt ka domājam apmēram tā: "Ko tad es tur vēl varu darīt? Pie draudzes jau piederu, arī uz baznīcu kādreiz eju, Dievam jau ticu".

Uz šādu jautājumu augšā citētie Jēzus vārdi dod skaidru atbildi: Viņš grib no mums arī kalpošanu. Neaizmirsīsim, ka Viņš pats par sevi saka: "Cilvēka Dēls nācis, nevis, lai Viņam kalpotu, bet lai Viņš kalpotu un savu dzīvību nodotu kā atpirkšanas maksu par daudziem." Tad nu Viņš ir tas, kas prasa: Izrādiet Dievam pateicību ar kalpošanu savam tuvākam.

Bet kas tad nu ir mūsu tuvākais, kas ir tas "vismazākais brālis", par kuŗu Viņš runā Mateja evaņģelijā?

Lai uz šādu jautājumu atbildētu, Jēzus stāstīja savu neaizmirstamo līdzību par Žēlsirdīgu samarieti, kuŗu mēs visi zinām.

Jā, kas tad nu ir mans tuvākais pēc šīs līdzības? Vai tikai mana ģimene, mani draugi un domu biedri, vai arī tikai mani tautas brāļi un māsas? Nav šaubu, ka mūsu sabiedrībā daudzi tā domā. Taču viena lieta mums ir jāsaprot: Žēlsirdīgais samarietis pats nebūt neizvēlējās, ko uzskatīt vai neuzskatīt par savu tuvāko; Dievs viņu "iesvieda" — konkrētā situācijā, kur pilnīgs svešinieks, samariešiem nedraudzīgās jūdu tautas pārstāvis bija dzīvības briesmās un postā. Ja Žēlsirdīgais samarietis būtu tikai par saviem samariešiem domājis un tikai viņiem palīdzējis, tad viņš Jaunajā Derībā nekad nebūtu iekļuvis.

Tā ir mums būtu jāzina: Jēzus brāļi un māsas ir visi cilvēki, kas postā, briesmās un ciešanās; jo Viņš jau arī par visiem ir atdevis savu dzīvību — un ne tikvien par dažiem vai par kādu īpašu rasi vai tautu... Dievs arī mūs katru ir savā situācijā "iesviedis," vienalga, cik sveša vai nepatīkama tā būtu.

Mums par šīm lietām ir jārunā, it sevišķi, kad mēs domājam par mūsu draudžu mērķiem, misiju, uzdevumiem un piederību. Katrreiz, kad mēs dodam savu ārtavu misijai un palīdzības darbam caur savu sinodi vai kopbaznīcu, mēs gādājam par slimiem, postā nonākušiem, par bēgļiem un par tiem, kas Kristus vēsti vēl nepazīst. Viņi ir mūsu "vismazākie brāļi," mūsu "tuvākie" — lai gan personiski viņus nepazīstam, lai gan viņi varbūt dzīvo Indijā, Afrikā vai Eiropā vai arī kur citur. Palīdzēsim mūsu tautai un baznīcai Latvijā — cik vien mums tas iespējams, tas ir mūsu svēts pienākums. Taču — tas nedod mums nekādas tiesības aizvērt acis pret to postu, kas valda kaut kur citur pasaulē, ja Dievs mums šo postu rāda un aicina palīdzēt.

Mēs visi zinām Kristus pēdējo spriedumu par mums: "Ko jūs esat darījuši vienam no šiem maniem vismazākajiem brāļiem, to jūs man esat darījuši." Un arī otrādi: "Patiesi, patiesi, es jums saku: Ko jūs neesat darījuši vienam no šiem maniem vismazākajiem brāļiem, to jūs arīdzan man neesat darījuši."

Māc. Kārlis T. Kuškevics.

Ja atzīstamies savos grēkos, tad Viņš ir uzticīgs un taisns, ka Viņš mums piedod grēkus un šķīsta mūs no visas netaisnības. (1. Jāņa vēst. 1:9).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3S 5B7.

Norimuši mātes gausie soļi,
Apklususi viņas mīļā balss...

Pēc īsām ciešanām mūža miegā iemigusi mūsu mīļotā omamma

Matilda Zībergs,
dzimusi Skreitulis

dzimusi 1890. gada 5. martā Alojas Mīlēnos,
mirusi 1983. gada 6. maijā Sadberijā, Ontario.
Park Lawn kapsētā apglabāta 1983. gada 9. maijā.

Pa garo dzīves ceļu,
Kas priekiem, bēdām vīts,
Daudz pazaudēts un iegūts,
Daudz darba padarīts.
Nu čakiie soļi stājas
Un klātu ceļa gals.
Kungs, Tavās mūža mājās
Sauc Tava balss.

Mīlestībā skumst
meita Aina,
mazbērni Guntis, Alda, Āris ar ģimenēm,
mazmazdēli Kārlis un Pauls.

Mūžībā aizsaukts mūsu kluba ilggadējais biedrs un kasieris

Kārlis Šverns

dzimis 1903. gada 25. martā Latvijā,
miris 1983. gada 20. maijā Toronto.

Viņu piemiņā paturēs
Toronto Latviešu Mednieku un makšķernieku klubs.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6; tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

5. jūnijā dievkalpojums.

12. jūnijā Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa.

19. jūnijā dievkalpojums.

26. jūnijā dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

5. jūnijā pl. 13 iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

12. jūnijā pl. 13 dievkalpojums dievnamā. Dievkalpojumu vada māc. A. Briedis un spredikotājs stud. Aldis Elberts.

19. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā, brīvdabas baznīcā, ko pirms 20 gadiem uzbūvēja nelaikis Arnolds Apsiņš pēc māksl. O. Grebžes meta.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

5. jūnijā plkst. 13.30 iesvētīšanas dievkalpojums Grace United baznīcā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes jūnija, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

„Gaismas telefons" ticības stiprināšanai **635-8582** darbojas 24 stundas. Programmas ieskaņojums latviešu valodā, un to maina katru otro dienu.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

5. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums; pl. 12 Latviešu skolas izlaidums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

5. jūnijā pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

12. jūnijā pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

14. jūnijā pl. 19 Tautas sēru dienas dievkalpojums un piemiņas brīdis. Dievkalpojums notiks Queen Mary of the World katedrālē. Dziesmu lapiņas.

19. jūnijā pl. 11 Kapu svētki Mt. Royal kapsētā. Lietainā laikā pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

10. jūlijā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

17. jūlijā pl. 11.00 vasaras nometnes dievkalpojums Tērvetē.

24. jūlijā pl. 11.00 vasaras nometnes dievkalpojums Tērvetē.

31. jūlijā pl. 19.00 dievkalpojums baznīcā.

baznīcā.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
28. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12 — 21.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Lidojumi: uz Floridu — St. Petersburg, Tampa — abos virzienos, sākot ar $ 199 atkarībā no lidojuma laika.

uz Portugali — Algarva — sākot ar janvāri $799 abos virzienos, iesk. viesnīcu 2 nedēļām. Par trešo un ceturto nedēļu par viesnīcu papildām $ 50 no personas, iesk. nodokļus.
Maksājumi Kanadas $. Izlidošana un atgriešanās Toronto.

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**

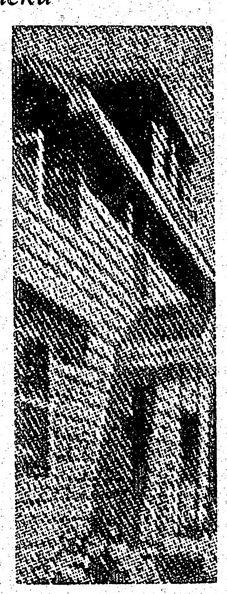

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

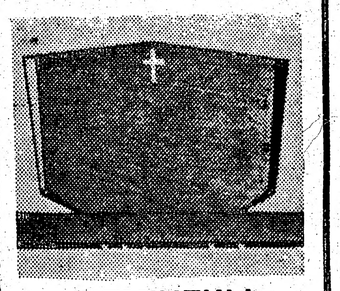

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Jaunākās dziesmu svētku ziņas

PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis ieradīsies Dziesmu svētkos. No Vācijas sagaida arī Gaismas akcijas vadītāju māc. P. Kļaviņu, bet no Anglijas — komponistu H. Pavasaru — tā pēdējā dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē ziņoja priekšsēdis Ē. Krūmiņš. Ir zināms, ka no Anglijas ieradīsies arī DV priekšnieks J. Frišvalds un vanadžu priekšniece A. Liepiņa.

Finanču nozares vadītājs J. Kozulis informēja, ka tautiešiem izsūtītas visas pasūtināmās ieejas kartes; daudzos sarīkojumos sāk pietrūkt vidējo cenu ieejas kartes, dabūjamas gan dārgākās un lētākās vietas. Garīgās mūzikas un Trīs no Pārdaugavas koncertos izpārdotas jau visas ieejas kartes.

Koņu administrātors Juris Klaustiņš (1810 N. 48th St., Milwaukee, Wis., 53208) lūdz koņu un dziedoņu vienību vadītājus līdz 1. jūnijam atsūtīt dziedātāju sarakstu, tāpat pieteikt diriģentus un koņu priekšniekus, lai varētu plānot dziedātāju novietošanu uz svētku koncerta skatuves, tāpat sarūpēt pietiekamā vairumā brokastis un azaidu. Nokavētas ziņas var rādīt arī nepatīkamus sarežģījumus brīvkaršu izdalīšanā!

E. Tauriņas-Mintikas vadībā sāk iestudēt literāro uzvedumu Dziesmā viju Latviju. Par darbinieci literātūras nozarē apstiprināja Luizi Rumpēteri.

Pēdējās dienās noskaidrojusies jauno mākslinieku koncerta programma. 4. jūlijā jaunie mākslinieki atskaņos jauno mākslinieku — komponistu darbus. E. Brusubārdis III uz klavierēm atskaņos paša komponēto Scerco un Sēru maršu. Divas Māra Kristapsona dziesmas dziedās soprāns Silvija Erdmane ar Daci Aperāni pie klavierēm. Dzirdēsim Lolitas Ritmanes Kompozicijas pirmatskaņojumu autores izpildījumā, tāpat Ralfs Augstroze arī atskaņos savu Kompoziciju. Baritons Pauls Šķetris ar Elmāru Lasi pie klavierēm dziedās E. Melngaiļa, Jāņa Mediņa un E. Dārziņa dziesmas, bet Jāņa Mediņa Capriccio atskaņos vijolniece Daina Plostniece ar Guntu Plostnieci pie klavierēm. Klarnetists Edijs Lindts ar E. Brusubārdi III pie klavierēm atskaņos K.f. Vēbera Koncerta Nr.2 trešo daļu. Ansambļi Auseklis un Kolibri dziedās Ilzes Akerbergas, I. Mežaraupa, R. Augstrozes, Anitas Kuprisas un J. Broka komponētās dziesmas. Šis koncerts, liekas, būs vai visinteresantākais visu daudzo dziesmu svētku koncertu virknē, jo tanī iepazīsim mūsu mūzikas jaunradi un tās izpildītājus.

Tēlotājmākslas izstādē, kā informē tās vadītāja gleznotāja Ilga Reke-Andersone, savus darbus rādīs 60 mākslinieki, vairums no ASV, bet daži arī no Arģentīnas (Skaidrīte Kocēna), Anglijas (E. Žilinskis) un Austrālijas (K. Veinbergs un A. Sodums).Būs pārstāvēti arī vecās paaudzes gleznotāji, bet no skulptoriem tikai Jānis Mintiks, jun. un Anna Annusa-Hāgena. Pārsteidz, ka nebūs neviena no tuvajiem kaimiņiem — Kanadas!

Taču no Kanadas būs daudz dalībnieku daiļamatniecības izstādē, kā apliecina tās organizētāja un vadītāja Anna Vējiņa. Darbus šai skatei būs izvērtējusi žūrijas komisija — A. Graudiņa, M. Strausa, O. Grīns, A. Gugāns, K. Dravnieks un I. Strazdiņa. Izstādē savus jaunākos darbus rādīs 79 daiļamatnieki un lietiskās mākslas kopēji un jaunradītāji, visvairāk no ASV un Kanadas, bet arī A. Priberga no Anglijas un V. Celmiņa, M. Jemejanovs, M. Riekstiņa un M. Rutkovska-Renbuša no Austrālijas.

Foto izstādē piedalīsies 20 foto mākslas kopēji ar 29 darbiem no Amerikas un Austrālijas. Izstādi kārto Guntis Lauzums, kas pats piedalījies daudzās amerikāņu foto mākslas izstādēs.

Būs arī filatelijas izstāde. Par to rūpējas J. Bēdelis, un Latviešu virsnieku apvienības skate Latvijas karavīrs.

Kā jau lielā masu sanāksmē, blakus daiļamatniecības izstādei būs arī dažādu tautisku mantu un piemiņlietu tirdziņš. To vadīs un pārzinās Mirdza un Pēteris Tocupi. Telpas atļaus tirdziņā novietot tikai 60 galdus. Tirdziņā piedalīsies tautisko izstrādājumu gatavotāji vārda tiešā nozīmē no ,,krasta līdz krastam'', un tur varēs iegādāties ne vien tautiskas rotas un citus izstrādājumus, bet arī ar dažādiem saukļiem un ornamentiem rotātus T-kreklus, auto lipekļus u.d.c. Fr. Pētersona vadītajā Milvoku ev. lut. draudzes grāmatu galdā būs pērkami arī jaunākie izdevumi trimdas grāmatniecībā

R. Č.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

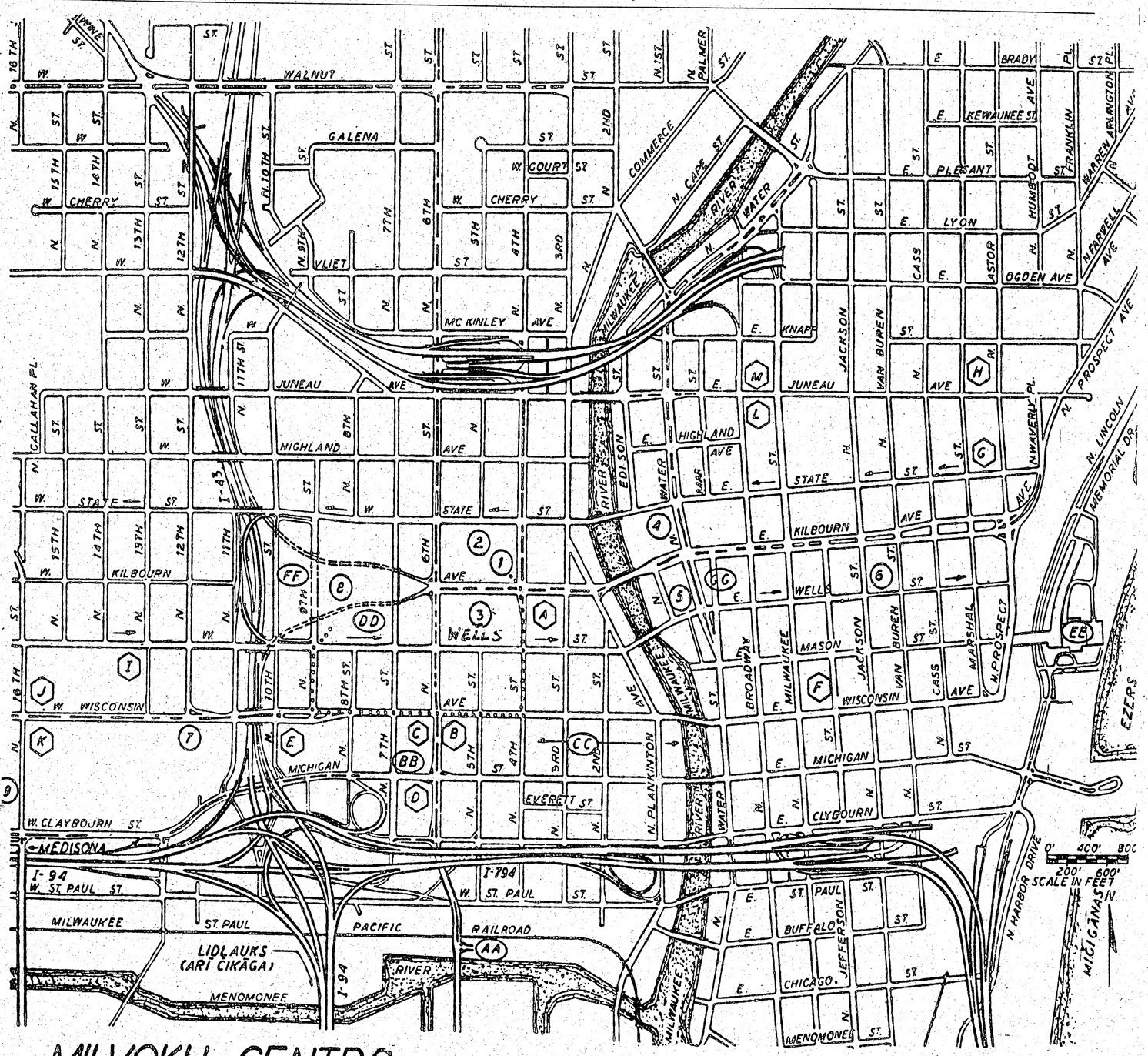

MILVOKU CENTRS

SARĪKOJUMU TELPAS

1. MECCA / ARENA
2. MECCA / KILBOURN
   MECCA / JUNEAU
   MECCA / PLANKINTON
3. MECCA / CONVENTION HALL
4. PERFORMING ARTS CENTER
5. PABST THEATRE
6. ST. JOHN'S CATHEDRAL
7. GESU CHURCH
8. MAC ARTHUR SQ. PLAZA
9. HELFER TENNIS STADIUM & RECREATION CENTER
   MARQUETTE UNIVERSITY

PAC

SVĒTKU GĀJIENS

APMEŠANĀS VIETAS

- A HYATT REGENCY
- B MARC PLAZA
- C HOWARD JOHNSONS
- D RAMADA INN
- E YMCA
- F PFISTER HOTEL & TOWER
- G PARK EAST
- H ASTOR HOTEL
- I MU-SCHROEDER HALL
- J MU-MCCORMICK HALL
- K MU-MASHUDA HALL
- L MSOE-R.W. JOHNSON HALL
- M MSOE-M. LOOCK HALL

VISPĀRĪGI

- AA UNION STATION /A MTRACK/
- BB GREYHOUND TERM.
- CC GRAND AVENUE /VEIKALU CENTRS/
- DD PUBLIC MUSEM
- EE ART CENTER
- FF MILWAUKEE COUNTY COURTHOUSE
- GG CITY HALL

GALVENĀ CENTRA IELA:
WISCONSIN AVENUE
(EAST & WEST)

E.R.-1983.

SAVIENOTĀS VALSTIS

NUJORKA

● Kurzemes cietokšņa atceres un Ilzes Kalnāres piemiņas vakarā 14. maijā DV namā Bronksā ap 60 apmeklētāju noklausījās labi noorganizētu sarīkojumu ar teicamiem priekšnesumiem. Leopolds Apelis savā referātā raksturoja atsevišķas Kurzemes lielkaujas un joslu, cik tālu krievi bija nokļuvuši. Cietoksnis turējās, bet ar Lielvācijas sabrukumu tas bija spiests padoties. Kurzeme aizturēja krieviem ļoti lielus spēkus. Varētu uzskatīt, ka cīņu rezultātā Vācijas valdība pieļāvusi Latvijai valstisku formu, kaut ar ierobežojumiem. Interesantā stāstījumā Rita Gāle referēja par dzejnieci Ilzi Kalnāri. Stāstījumā nebija sausu datu, bet dzejiski izmeklēti vārdi. Ilze Kalnāre pieder pie Kurzemes cietokšņa. No Vācijas viņa ieradās vācu formas tērpā, vēlāk viņa strādāja Vējavas bibliotēkā. Bostonas viešņa Rasma Birzgale deklamēja Ilzes Kalnāres dzejas. Sarīkojumu rīkoja Latviešu kara invalidu apvienība un Ņujorkas DV apvienība.

● Ņujorkas latviešu ev.lut. draudze saņēmusi 1000 dol. ziedojumu mirušā ALA priekšsēža Jāņa Riekstiņa piemiņai un 500 dol. Ilzes Bērziņas piemiņai. Draudzes Nudžersijas novadam Zenta Irbīte bija novēlējusi testamentā 23,600 dol., kas tagad oficiāli apstiprināts. Bez tam Irbītes testamenta izpildītāji G. un J. Saliņi ziedojuši 1000 dol. Līdz ar to Ņudžersijas nekustamā īpašuma iegādes fonds tuvojas 100 000 dol.

● Ņujorkas latviešu koris un Lēmaņa kolledža rīkoja kamerorķestŗa koncertu 14. maijā Lēmaņs kolledžas teātŗa zālē. Bronksas mākslas ansambļa orķestris diriģenta A. Jansona vadībā atskaņoja latviešu un amerikāņu komponistu darbus. Piedalījās mecosoprāns Laila Saliņa un pianiste Ingrida Šturma-Koble. Sarīkojumā bija ieradies arī Bronksas rajona prezidents Saimons. Klausītāju apmēram puse latviešu un puse amerikāņu.

Zāles skatuve atrodas apakšā, skatītāju sēdvietas sabūvētas pacēluma veidā, tā ka var lieliski redzēt un dzirdēt. Nākamos Latvijas valsts dibināšanas atceres svētkus iecerēts rīkot šīs kolledžas koncertzālē, kas ir krietni lielāka, un arī apkārtnē viegli novietot mašīnas. Kolledža atrodas nomaļā, kokiem un zaļumiem apaugušā vietā.

Sarīkojums izvērtās par lielisku latviešu mūzikas parādi. Koncertu ievadīja 1953. gadā dzimušā komponista Māŗa Kristapsona darbs Allora. Viņš ir Pokipsijas koŗa diriģents un piedalījies jaunatnes dziesmu svētkos Montrealā un Klīvlandē. Darbs pirmo reizi atskaņots 1982. gadā Klīvlandē.

Lielāku uzmanību saņēma Jāņa Mediņa 1935. gadā komponētā poēma stīgu orķestrim. Tās komponēšanu ietekmējusi Jāņa Rozentāla glezna Pie baznīcas.

Andreja Jansona Orfeja trīs omas ir plašāks darbs par komponistiem labi pazīstamu temu, balstoties uz līdzīga nosaukuma 17. gadsimta dzejnieka poēmu. Darbs iedalīts trijās daļās. Pirmā apskata Orfeja laulības, kad viņš jūtas laimīgākais cilvēks zemes virsū, otra ir viņa lūgšana lirai, bet trešā sēras pēc Juridises, kas atšķirta no viņa otru reizi. Darbā izcēlās ne vien komponista A. Jansona dažādās uztveres, bet arī solistes Lailas Saliņas teicamais izpildījums angļu valodā. Tas guva vakara lielāko piekrišanu un spēcīgākos klausītāju aplausus.

Pirmā koncerta daļa beidzās ar Jāņa Kalniņa darbu— Mūzika stīgu orķestrim, kas komponēts un pirmo reizi atskaņots 1965. gadā ar Toronto simfonisko orķestri. Otrā daļā klausītāji dzirdēja divu amerikāņu komponistu darbus.

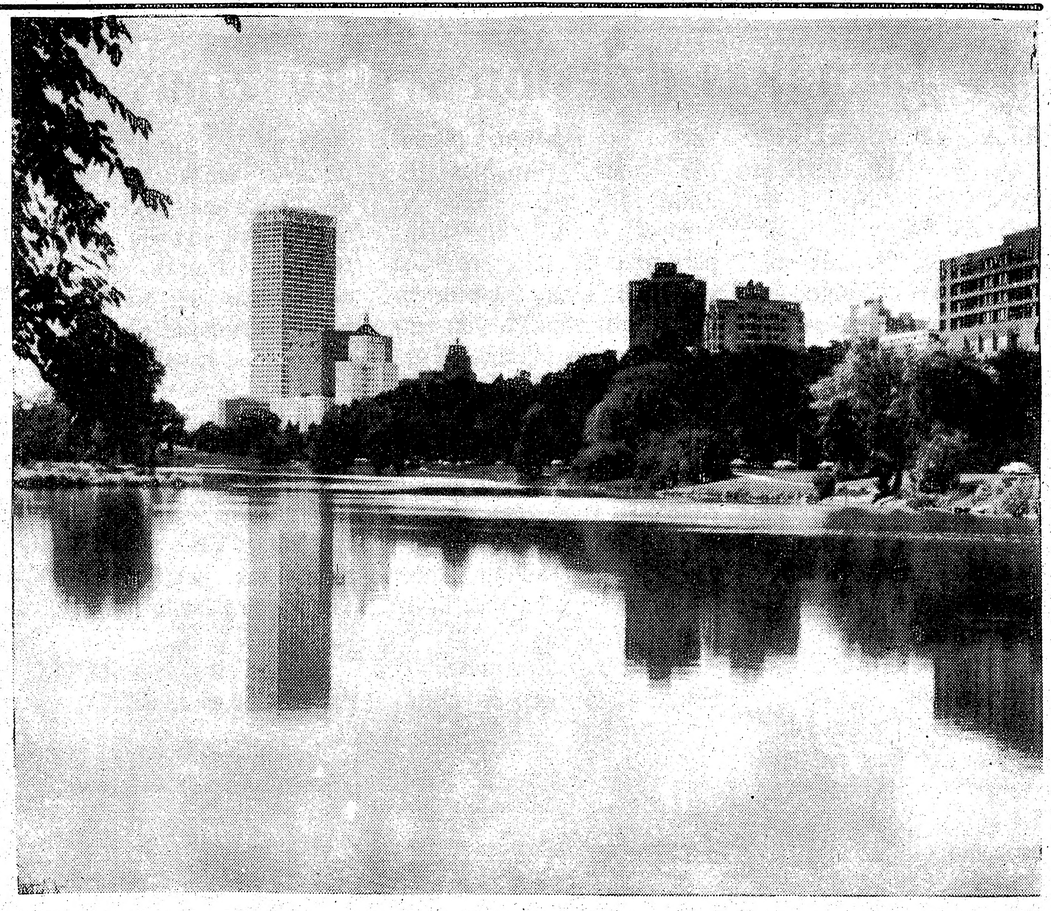

Milvoki — šī gada dziesmu svētku pilsēta.

Sarīkojumu financiāli atbalstīja Ņujorkas pilsētas Kultūras nozare sadarbībā ar Bronksas rajona prezidentu Stenliju Saimonu, Ņujorkas pavalsts mākslas padomi un Ņujorkas latviešu kori.

Vk.

ČIKAGA

● Svētā Jāņa un Svētā Pāvila draudžu baznīcā Vuddeilē 8. maijā Ģimenes dienas dievkalpojumā piedalījās abu draudžu mācītāji, māc. U.. Cepure un māc.A. Rautenšilds.. Svētrunu teica māc. U. Cepure; Svētos rakstus lasīja iesvētes jaunieši. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja Sv. Jāņa un Aglonas Dievmātes draudžu jaunieši. Tas bija jauks jauniešu sniegums Ģimenes dienā. Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas zālē pensionāru pusdienas bija sarūpējušas Sv. Pāvila draudzes dāmas.

Čikagas DV apvienība, turpinot seno tradiciju, arī šogad Ģimenes dienā apmeklēja kaŗā kritušo un bez vēsts pazudušo kaŗavīru vecākus, sveicot un iepriecinot ar ziediem un cepumiem.

Pēcpusdienā Latviešu namā notika Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojums ar svinīgu aktu un koncertu, kas bija ļoti labi apmeklēts.

15. maija dievkalpojumu Sv. Pāvila un Sv. Jāņa draudžu baznīcā Vuddeilē vadīja un svētrunu teica māc. A. Rautenšilds, pieminot, ka 15. maijs kādreiz bija svinamdiena ar lielu nozīmi mūsu tautā. Tā savu nozīmi nav zaudējusi arī tagad. Pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskās telpās notika Čikagas Lāča bērnu skolas sarīkojums, kur ar video filmas palīdzību rādīja skolnieku darbu; tas bija ļoti interesanti sevišķi mazajiem — viņi varēja redzēt, ko paši darījuši. Filmas uzņemšanu veicis G. Alchimovičs.

A. Zaube.

SIRAKŪZAS

● Inž.-mežkopim Kārlim Zvejniekam 4. jūnijā aprit 85. mūža gads. Dzimis Odzienas pag. Siltumēnos, kur viņa tēvs bija lauksaimnieks un tirgotājs. 1915. gadā beidzis Jēkabpils tirdzniecības skolu. Frontei tuvojoties, skolas evakuē, un tā tālāko izglītību tas turpināja Narvas komercskolā Igaunijā, to absolvējot 1918.g. Uzsācis studijas Tērbatas universitātes fizikas un matēmatikas fakultātē. 1919.g. Zvejnieks iestājās Latvijas universitātes lauksaimniecības fakultātes mežkopības nodaļā, ko beidza ar inženieŗa-mežkopja gradu 1927. gadā. Studentu bataljona sastāvā piedalījies atbrīvošanas cīņās, vēlāk kalpojis Kaŗa satiksmes pārvaldes militārā kontrolē. Pēc studiju beigšanas uzsācis mežkopja gaitas, vispirms strādājot Kalsnavas virsmežniecībā par jaunsaimnieku mežu taksātoru, vēlāk Viļakā par iecirkņa mežzini, bet 1933. gadā par Zilupes virsmežniecības virsmežzini, sākot ar 1940. gadu par virsmežzini Lutriņu virsmežniecībā.

Pēc Vācijas trimdas laika 1949. gadā nonācis ASV. Sākuma darbs Zvejniekam bijis augļu farmā, bet ar 1951.g., pārceļoties uz Sirakūzām, nodarbināts rūpniecībā.

Bijis rosīgs arī sabiedriskos pasākumos, darbojoties Sirakūzu Kristus draudzes valdē, Sirakūzu latviešu biedrībā un Sirakūzu un Ročestras korporāciju kopā. Ir korporācijas Talavija filistrs, tās biedrs kopš 1921. gada.

Jubilārs ir vēl jauneklīgs spriedējs, notikumu vērotājs, vērtētājs un iekļāvīgs tanī sadzīves gaisotnē, kas vadāma mūsu akadēmiskās jaunatnes paaudzēm svešumā.

Kādreiz dzimtenē statistiķi bija izzondējuši, ka no profesiju ļaudīm ar ilgu mūžu apbalvoti tieši mežu vīri — jubilārs ir viens no šiem izredzētiem. Vēl daudz baltu dieniņu!

A. Sed.

DETROITA

● Vanadžu kopas sarīkojums „Ar dziesmām un dzeju cauri Latvijai" svētdien, 5. jūnijā, plkst. 11.30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Pāvila draudzes sabiedriskajās telpās. Ieeja $5, pensionāriem un studentiem $4, kaŗa invalidiem ieeja brīva.

Sr.

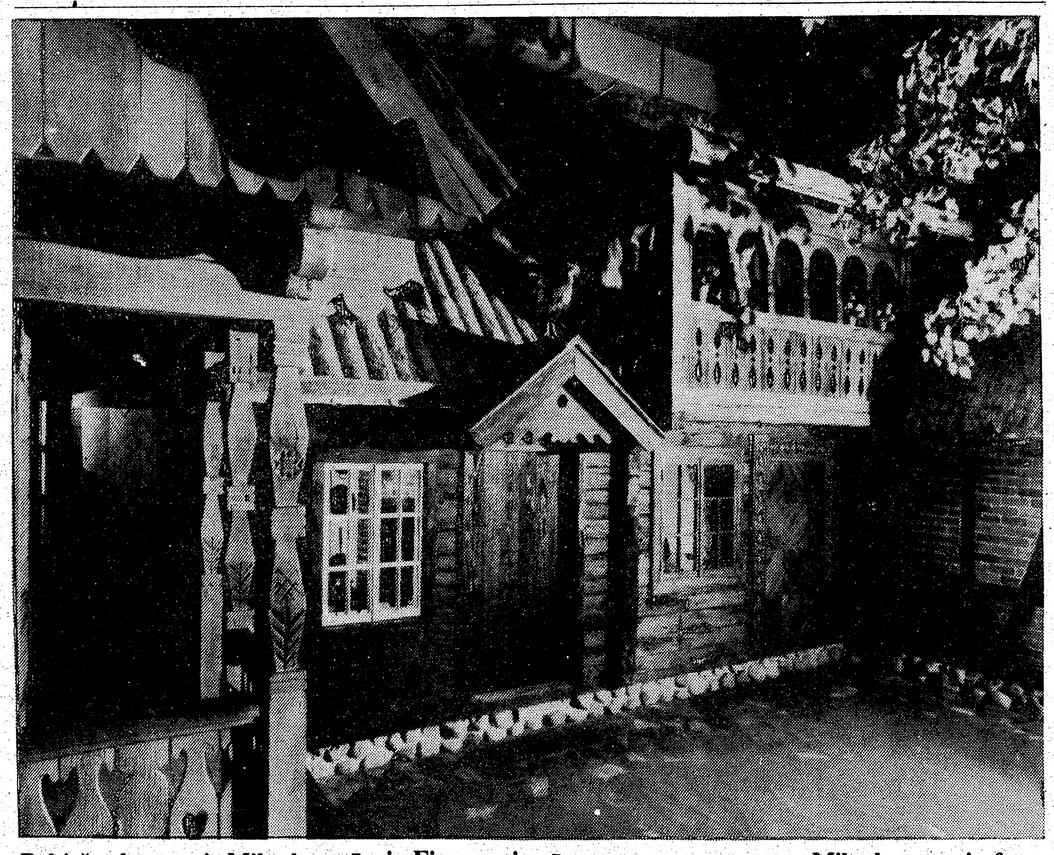

Baltiešu ēkas stūris Milvoku mūzeja Eiropas ciemā. **Milvoku mūzeja foto.**

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS

Es piedalos. Kā ar tevi?

MINSTERĒ, VĀCIJĀ
1984. gadā no 31. VII līdz 5. VIII

Minstere piemin Zentu Mauriņu

Minsteres Latviešu ģimnazijā, kur atrodas mūsu iecienītās rakstnieces piemiņas mūzejs, 2. maijā pieminēja viņas nāves 5. gada dienu. Atceri rīkoja MLĢ un Dr. Zentas Mauriņas piemiņas fonds. Uzrunu un pārdomas ''5 gadi bez Dr.Zentas Mauriņas'' teica rakstnieces piemiņas fonda pārstāvis skolotājs A.Spoģis.

Referents aicināja ar klusuma brīdi godināt mūsu rakstnieci, kas vienīgā ar saviem darbiem izlauzusies pasaules forumā un kuŗu vairāk godinājuši svešinieki nekā paši latvieši. Pieci gadi vairs nav Dr. Zentas Mauriņas, kas latviešu tautu darīja pazīstamu. Reizē pieminēja arī rakstnieces dzīves draugu filozofu un parapsīchologu Dr.Konstantinu Raudivi, kas aizsteidzās viņsaulē jau četri gadi agrāk.

Zentas Mauriņas fonds /ZMF/, kas savā laikā darbojās Kanadā konsula Dr.E.Upenieka vadībā, sniedzis rakstniecei viņas dzīves pēdējos gados zināmu palīdzību, tā ka Mauriņa varējusi izbraukt uz Šveici atpūtā. Pēc rakstnieces nāves šis fonds atbalstījis vairākas daudzbērnu ģimenes trimdā un dzimtenē. 1979.gada 1.novembrī ZMF valde Kanadā nolikusi pilnvaras un archīvu pārsūtījusi Vācijas pārstāvim novietošanai mūzejā un lūgusi eventuāli sastādīt jaunu valdi Minsterē, kur atrodas rakstnieces piemiņas mūzejs. Minsterē pagaidām neesot bijis pietiekami darba roku, kas vadītu šo fondu tālāk un pasāktu Zentas Mauriņas kopotu rakstu izdošanu, ko rakstniece tā vēlējusies. Mūzeja vadītāja un skolas bibliotēkāre Dr.A.Rudzīte, kā arī ZMF pārstāvis A.Spoģis, esot ļoti aizņemti. ZMF pārstāvis aicināja pieteikties interesentus, kuŗi vēlētos un varētu darboties fondā, lai tad izraudzītu jaunu fonda vadību. Abi rakstnieces piemiņas saglabātāji, Dr.Austra Rudzīte un Alberts Spoģis, vāc visas iespējamās liecības par abiem rakstniekiem piemiņas mūzejam. Laipns lūgums sūtīt vēstules u.c. piemiņas mūzejam /ja nevēlaties nodot, atsūtiet foto kopiju/.

Referents norādīja, ka Mauriņas veiktais latviešu un vispār Eiropas gara pasaulē vēl nav pienācīgi izpētīts, vienīgi dažas trūcīgas apceres. Eiropas kultūras kritiķi un literāti Zentu Mauriņu ļoti apzinīgi novērtējuši kā nepārtrauktu garīgu tiltu cēlēju Austrum-un Rietumeiropas starpā. Kritiķi arvien piemin viņas pašas uzsvērto, ka viņa ir latviete. Mauriņa ir Eiropas formāta latviete, kas labi pārzina gan krievu, gan pārējo Eiropas tautu, gan pašu latviešu literātūru. Mauriņa uzskata ne tikai par kultūru starpnieci, bet reizē arī par tautu sadzīves starpnieci, par ceļu no cilvēka uz cilvēku, no es uz tu.

Zentas Mauriņas spējas visspilgtāk izpaužoties esejā: viņas gars izseko problēmu dziļumos un seklumos, skaŗot pozitīvo un negātīvo, aicinot apzinīgā brīvībā. Viņa paņemot daudzo draugu — pasaules lielo problēmas, kas atsevišķi neiedarbojas, pati tās vienojot un kritiski pievienojot pašas asociācijas/teiksim — pārdomas/, pat pašas anekdotiskas rindas, citātus novērojumus un pasniedzot mums prātnieciski literāri augstvērtīgā stilā mūsu izjūtai, pārdzīvojumam un, ja vēlamies, arī kritikai. Katrā gadījumā Mauriņas darbos varot atrast ievadu, pārdomas un kritiskas norādes visās gara dzīves jomās un arī latvietības saglabāšanai svešumā.

Mauriņa neesot varējusi dzīvot bez publikas, viņa pati teikusi, ka tieši dzīvie klausītāji liecinot par vārda spēka iedarbi. Pēdējos piecpadsmit gados, kad abi rakstnieki pārcēlušies uz Vācijas maigāko nostūri Bādeni, Mauriņa katru gadu devusies referātu turnejās pa Vāciju un Šveici, gūstot lielus panākumus — tā abās šajās valstīs veidojusies Mauriņas cienītāju un lasītāju draudze. Vācu valodā Mauriņa esot sarakstījusi 27 grāmatas, daža izdota pārdesmit izdevumos; latviski — pāri par 30 grāmatu.

Mauriņa skaidri saukusi mūsu laika trūkumus īstajos vārdos. Modernajam cilvēkam vairs neesot patapas, tas zaudējis dvēselisko tuvumu — cilvēcību. Eiropu parāvusi masu hipnoze, vienaldzības epidemija draudot iznīcināt kultūru un cilvēcību. Cilvēks esot pazaudējis jēgu par Dieva valstību, kas gūstama vienīgi piepūlē, kā to tik vērīgi pamanījis krievu dzejnieks Maksimovs.

Mauriņu uzskatot arī par labāko krievu literātūras kritiķi un pazinēju vispār. Viņas kritiķes un filozofes spējas atklājoties plašajā un dziļajā darbā par Dostojevski. Šo darbu kā labāko par Dostojevski atzina Ķelnes universitātes slavu filoloģijas nodaļa, piešķiŗot Mauriņai filozofijas goda Dr. gradu. Mauriņa saņēmusi vairākas starptautiskas atzinības balvas, kas liecina par gara pasaules uzmanību mūsu rakstnieces personībai un veiktajam. Mums vajadzētu biežāk uzkavēties Zentas Mauriņas tēlu un pārdomu pasaulē.

Atceres beigās skolniece Vija Zeidaka lasīja Zentas Mauriņas laikmetīgas esejas beigu daļu un atskaņoja pašas rakstnieces darbu lasījumu. -zy-

KNUTA LESIŅA

TĒLNIEKA

MIĶEĻA GEISTAUTA

MONOGRAFIJA

iesieta cietos vākos 8 1/2 x 11 collas, 256 lapaspuses ar melnbaltiem un 16 krāsu attēliem iznāks jūlija vidū.

Cena, pasūtinot līdz 1. jūlijam, ar piesūtīšanu un tēlnieka parakstu ir:

ASV $40.-, Kan. $40.-, Austr. $40.- un Eir. DM90.-

Pasūtinājumi ar iemaksu vai samaksu sūtāmi:

M. Geistauts
9042 S. James Ave
Bloomington, Minn. 55431
U.S.A.

NO VIŅU ĀTRUMA ATKARĪGAS CILVĒKU DZĪVĪBAS

Nelaimes gadījumā laiks ir svarīgs faktors, un katra sekunde ir nozīmīga.

Ja jūs dzirdat sirēnas signālu vai redzat ugunsdzēsēju mašīnas, ambulances vai policijas mašīnas signālugunis zibsnījam, atcerieties, ka dzīvības var būt uz spēles, un ievērojiet šādus noteikumus:

- ☐ Vienmēr apstādinait savu mašīnu ceļa malā un atbrīvojiet ielu krustceļus.
- ☐ Sekojiet trauksmes ugunsdzēsēju mašīnai ne tuvāk par 150 metriem (500 pēdām).

Laiks, ko viņi ietaupa, var izglābt dzīvības.

Ministry of Transportation
and Communications

Ontario

James Snow, Minister
William Davis, Premier

N.S. Zemgals

Sapnis Rundālē

STĀSTS

Bija 1927. gads. Bauskas pilsētas pamatskolas trešajā klasē valdīja priecīgs satraukums — nākošā dienā bija paredzēta ekskursija uz slaveno Rundāles pili. Pirms nedaudz gadiem kā ļauns negaiss pāri Latvijai bija aizdrāzies pirmais pasaules karš. Aizdārdēiis un aiz sevis atstājis drupas un kapus. Ar pilnīgu uzvaru beidzās mūsu brīvības cīņas, tīra bija jaunā valsts no naidnieku un sirotāju pulkiem. Zemes kopēji nebaidījās tulznu, plēšot jaunus līdumus un atkarojot vecās atmatas, daudzi jaunsaimnieki ar prieku dzīvoja zem viena jumta at lopiem, saimnieces, māju kopējas,tekāja vieglu soli no kūts uz istabu, priecādamās, ka jaunā pēc sveķiem smaržojoša istaba bija gaišāka par veco, tumšo zemnīcu meža malā, kurā viņi dzīvoja pēc zemes reformas.

Pilsētās darbs dzina darbu, cēlās jaunas ēkas, laboja un pārbūvēja kara izpostītos māju un rūpnīcu stāvus. Tālu no lielpilsētas trokšņa, Zemgales nomalē, netālu no leišu robežām, mierīgi snauda maza pilsētiņa Bauska. Arī šeit, citkārt klusā pilsētiņā, varēja manīt dzīves steigu. Likās, ka pat abas māsas — Mēmeles un Mūsas upes steidzās ar žiglāku gaitu viena otrai pretī, lai sastopoties aiz vecās Bauskas pilsdrupām, radītu Lielupi.

Bija agrs pavasaris, plosti, viļņu šļakatas uzsizdami, smagi peldēja pāri krācēm, peldēja pāri Lepša kalna skraustiem uz Borsmindi. Bauskas apkārtne varēja lepoties ar savām lielajām un greznajām pilīm. Pilis bija cēlusi tā vara, kas latviešu tautu bija turējusi gadsimtus pazemojošā kalpībā.

Pirmā vistuvāk Bauskai grezni stāvēja Kaucmindes pils. Garām pilij pavasara palos steidzās citkārt klusās un mierīgās Kauču un Īslīces upītes. Kaucmindē tagad saimniekoja mājturības skola, bet vasarā pilī ieradās mājturības semināra audzēknes no tālās vecās Rīgas. Lejup zem Lepša kalna skraustiem Lielupe varenā gaitā steidzās garām klinšainiem krastiem, kur savā lielajā un greznajā parkā slēpās kā kautrīga līgava baltā Borsmindes pils. Pils bija celta angļu stilā, un tā iederējās plašā labi izplānotā parkā. Tur tagad saimniekoja un mācījās Ziedoņa dārzkopības skolas nākotnes dārznieki.

Plostniekiem stingri bija jācilā lielie aiņi, lai plostu aizvadītu garām Jumpravmuižas krasta klintīm. Sagrauta un savā aizaugušā parkā kā vientuļa pamesta atraitne stāvēja Jumpravmuižas pils. Teika stāsta, ka Bauskas bruniņieku pils ar ejām zem zemes bijusi savienota ar Jumpravmuižas pili.

Lielupe, vareni piebriedusi, strauji plūda uz jūru, un netālu no Jumpravmuižas sākās Mežotnes cepļu sēkļi. Laba lieta pavasarī ķert nēģus un vimbas.

Vēl tālāk lejup acis sāka saskatīt Mežotnes pilskalnu. Tālā senatnē ap Mežotnes pili plosījušās sīvas kaujas starp pils aizstāvjiem un vācu krustnešiem. Mežotnes cīņās piedalījies arī slavenais Tērvetes virsaitis Viesturs, padzīdams uzbrucējus no izpostītās Mežotnes. Pāri upei kā balts gulbis greznojās Mežotnes skaistā pils. Vēlākos valsts pastāvēšana gados tā bija skola, kurā audzināja Latvijas jaunos zemkopjus, valsts Mežotnes J. Bisenieka Lauksaimniecības vidusskolā.

Marta diena bija miglaini pelēka, tajā dienā jaunā Latvija raudāja. Raudāja tauta, raudāja Zemgale — zemes gaitas bija beidzis pirmais Latvijas prezidents Jānis Čakste. Skolās rīkoja svinīgus aktus. Jaunatne godināja mirušo tautas vadoni. Margai un Britai izputēja redzēt slaveno Kurzemes hercoga vasaras mītni Rundāli. Tajā dienā skolās pārtrauca mācības. Jānis Čakste bija tuvu stāvējis klāt brīvās Latvijas valsts šūpulim. Raudāja un skuma Zemgale par savu kritušo dēlu. Tajā vakarā lietus klusi šalca virs Lielupes. Netālu no Salgales krācēm upe it kā sacēlās pretī smagajam likteņa lēmumam — atņemt saimnieku viņas krastos auklētajiem Aučiem. Viļņi kā spītā uzsita baltus putu ziedus, kā sveicienus aizgājušam Zemgales dēlam.

Lēni tajā gadā atnāca pavasaris, ar nepacietību cīrulis savā prieka dziesmā pietralināja Mūsas upes krastus. Piedziedāja un piesvilpoja Bauskas pilsmuižas laukus. Tos tagad apstrādāja jauni saimnieki. Pilsmuižas zeme tagad piederēja tiem vīriem, kas ar ieroci rokā prasīja savu tēvu tēva kopto zemi. Pamazām pavasara diena gāja uz vakara pusi. Saule lēnām grima aiz stāvā Mēmeles krasta pie Lejas dzirnavām. Ražīgā diena slīdēja līdz saulei nebūtībā.

„Šoreiz mēs redzēsim Rundāli", Marga priecīgā balsī centās māsīcai Britai apstiprināt tēvoča Jāņa viņām doto solījumu. Margas māte brīdināja meitenes, lai iet gulēt, jo nākošā rītā būs agri jācelas. Priekš laba laika meiteņu krusttēvs bija solījis kādu dienu aizvest meitenes uz Rundāles pili. Tā reize bija pienākusi. Krusttēvs Jānis bija labs būvgaldnieks un jau sen solījies iet palīgā savam brālim Robertam, kas izdarīja dažādus pielabošanas darbus Rundāles pilī.

Rundāles pils bija viena no lielākām pilīm Latvijā. Mazais bānītis, kā baušķenieki sauca mazo šaursliežu vilcienu, atstāja Bauskas staciju agrā rīta stundā. Ar bāršanos Margas māte piedabūja meitenes iet gulēt un pārtraukt runāšanu. Nākošā rītā divreiz nebija jāmodina ceļotājas. Meitenes dažās minūtēs bija gatavas ceļam. Cik daudzreiz nebija staigāts uz Bauskas staciju, gan kādu sagaidot vai izvadot, bet šoreiz viņas pašas bija ceļotājas. Nezin kāpēc ceļš likās garāks, soļojot garām pilsmuižai. Bez steigas krusttēvs iegādājās vajadzīgās biļetes un bez steigas tie kāpa mazajā vāģītī. Pēc spalga svilpiena mazā vilciena sastāvs tā kā salēcās, sagrūdās, tad lēnām tvaika mutuļus izpūzdams, stenēdams sāka savu gaitu — klikata klak, klikata klak.

Skanēja riteņi, uzsākot ātrāku gaitu. Klikata klak, un te jau bija klāt pirmā pietura Īslīce. Klikata klak, un bānītis uzsāka ripot. Skrēja pretī Mežotnei. Ātri pienāca Mežotnes stacija. Ar prieka saucieniem meitenes izlēca no mazā vāģīša. Rundāle nebija vairs tālu. Kādu laiku bija jāiet cauri pils parkam, kurā auga varenie ozoli. Parks bija apmēram 50 hektāru liels, un pēc krusttēva stāsta tanī auga dažādi svešzemju koki un košuma krūmi, kādi nebija sastopami citos Latvijas mežos un parkos brīvā dabā.

Pieejot pie pils vārtiem, viņus sagaidīja otrs krusttēvs. Abas meitenes ar uzmanību apskatīja varenos vārtu stabus. Stabu galā sēdēja vareni veidotas lauvas ar kroni galvā. Sēdēja, it kā sargādamas pili. Kurzemes hercogs Bīrons sāka būvēet savu vasaras rezidenci 1763.gadā pēc architekta Rastrelli plāna. Pili ar pārtraukumiem pabeidza 1770.gadā. Abas meitenes uzmanīgi klausījās krusttēva Roberta stāstā, pēc kura pilij bija tik daudz logu,cik gadam dienu, skursteņu, cik gadam mēnešu, un durvju, cik gadam nedēļu.Vai nu tā bija, krusttēvs neņēmās apgalvot.

Runādami viņi pienāca pie pils. Platās trepes izskatījās kā izplestas rokas, mīļi aicinādamas ciemiņus pilī. Te acu priekšā pavērās pils savā lielumā un skaistumā. Pilī valdīja klusums, tanī ievietotai pamatskolai bija brīvlaiks, klusas bija telpas, kurās dzīvoja kara invalidi. Tie vīri neklaigāja par saviem varoņdarbiem. Viņu parādītie darbi runāja paši par sevi. Tauta strādāja. Tikai viņiem, bijušiem karavīriem, nebija spēka pielikt roku zemes atjaunošanas darbos.

Ieejot pilī, krusttēvs centās pastāstīt meitenēm pils likteņus.Bija daudz ko stāstīt.Te bija daudz ko redzēt. No katras telpas pretī te runāja vēsture — te istaba, kurā savā laikā bija gulējusi Krievijas cariene Katrīna Lielā. Acīs dūrās liela podiņu krāsns.Podiņi spīdēja, it kā būtu no porcelāna. Apgleznoti ar Holandes dabas ainavām. No griestiem uz sienām vijās mākslīgas puķu vītnes, ko savās rokās turēja mazas eņģelīšu vai amoru figūras. Istabas un zāles bija bez skaita, uz otru stāvu veda platas trepes, abās pusēs kāpņu spraišļi bija apvīti ar vītnēm un dažādiem greznojumiem.

Abas meitenes mirdzošām actiņām skatījās senā greznībā. Pretī raudzījās sendienu mākslas varenībā, tagad nopostītā skaistumā. Skatījās griestu un sienu gleznojumus. Pēc krusttēva paskaidrojuma greznojumi bija veidoti baroka un rokoko stilā. Acu priekšā kā brīnums izplētās baltā zāle, kurā kādreiz dejojuši Kurzemes un Zemgales valdnieki un dižciltīgie. Apgleznotie griesti un sienas, kā arī mākslīgās puķu vijas un dažādas figūras, saistīja skatus. Viss tas pārvērtās zeltā, ieejot zelta zālē. Viss te spīdēja un laistījās kā senā teikā un pasakā par ķēniņiem un viņu zelta pilīm.

Citā pils daļā atradās rožu, marmora un spoguļu istabas un zāles. Meitenes kā cielaviņas tecēja no vienas telpas otrā. Katra telpa bija citāda, katrai bija savs skaistums. Zāles un telpas bija daudz cietušas kara un pārmaiņu gados, tomēr visam pāri varēja skatīt seno mākslinieku darbus un fantazijas.

Krusttēvs skubināja meitenes apskatīt daļu no lielā parka. Pa vidu parkam stiepās garš mākslīgi radīts dīķis vai kanālis, kas jau daļēji bija aizsērējis. Nemanot bija pienācis pusdienas laiks.

Labi garšoja līdz paņemtās sviestmaizes un kanniņā krusttēva nestais piens. Piekodinājis meitenēm neiet staigāt dziļi vienām, krusttēvs devās palīdzēt brālim. Cik nu tā ilgi varēja sēdēt vienā vietā. Abas nolēma pašas vēlreiz apskatīt spoguļu zāli. Otrā stāvā pa garo halli bija tā mazliet jāpaiet, un te jau tā bija. Labi bija apsēsties un atpūtināt kājas. Labi bija sēdot vērot, kā kautrie gaismas stari vizuļoja un mirdzēja varavīksnes krāsu bagātībā, atsizdamies daudzās spoguļu virsmās. Visapkārt valdīja tāds savāds klusums, tikai nogurums nemanot pārņēma meiteņu locekļus un miega māte apskāva siltos augumus. Dienas gaisma slepus lēni izdzisa, un sapnis pārņēma spoguļu zāli un arī klusi gulošās meitenes.

(Nobeigums sekos.)

Humphrey Funeral Home

A.W. Miles Chapel

1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

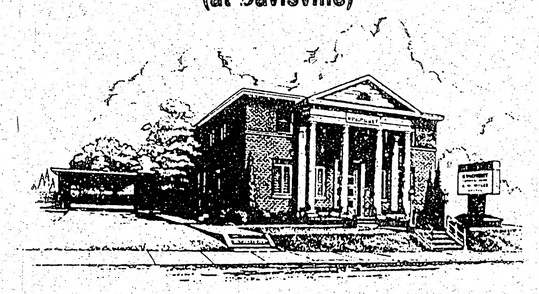

Toronto centrā vislabāk situētais bēru nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēru namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

ALOE VERA
dabīgo augu produkti
veselības kopšanai — diētai — ādas kopšanai
1617 Edgehill Pl., Ottawa, Ont. K1V 7V4
(613) 733—8950
ERNA DZĪTARS
Forever Living Products Inc.
patstāvīga aģente

BALTIC PLASTERING
Lic. 10586
izdara **apmetumu darbus** un veic citus **mazākus māju remontus.** Šinīs darbos 30 gadu prakse.
Lūdz zvanīt **Lielbārdim 536—4496**

Jūras but
šrin
(
8 vidēja
tes (sole) fi
la, 1 tase ba
ru lapa, 4
1 mazs sīp
tases sviest
tu šrimpu,

Toron
panāk
Nujor

Ņujorkā
sināj ās ga
amerikas n
vusā. 35 d
arī 5 toront
Vīriešu
bām notiek
lā iekļuva 3
niņš, Reins
nālā vēl p
vadībā bija
dējās 2 sp
nācās pali
uzvarētāja
(Elkharte)
guvēja F.
— ar- 8 p
(Ņujorka)
J. Veiss (Ņ
v. P. Kal
5 1/2 p.
Gandarī
nālā neiek
M. Laurēn
spēlē piev
(Ņujorka).
Sieviešu
rēja I. Mis
Vīriešu
labākie bi
uzvarētāji
Baumeister

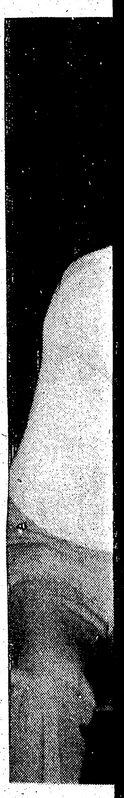

Toront
maijā

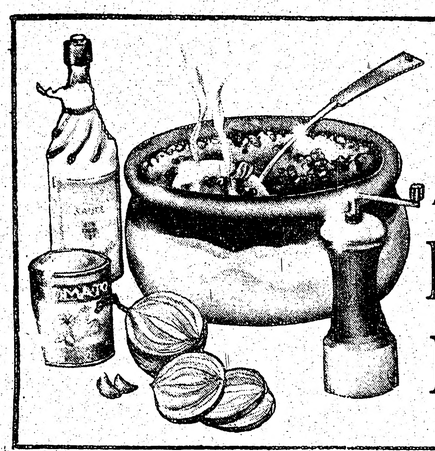

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Jūras bute ar sēnītēm un šrimpu mērci
(4 pers.)

8 vidēja lieluma jūras butes (soles) fileji, 2 citronu sula, 1 tase baltvīna, sāls, 1 lauru lapa, 4 piparu graudiņi, 1 mazs sīpols, sagriezts, 1/2 tases sviesta, 3/4 tases notīrītu šrimpu, 1/4 mārc. sēnīšu, bez kātiem, notīrītas, 1 tējk. tomātu biezeņa, 1 olu dzeltenums, nedaudz paprikas.

Apslaka filejus ar citrona sulu, saritina un nostiprina ar koka zobu bakstāmo. Vīnam pieliek sāli, lauru lapu, piparu graudiņus un sīpolu, uzliek traukam vāku un karsē apm. 10 min. Ieliek sarullētas filejas traukā un karsē apm. 10 min. Izceļ uz silta trauka, katru noliekot stateniski. Iznem piestiprināmos kociņus. Šķidrumu izlaiž caur sietu, atlej atpakaļ katliņā un ātri savāra, kamēr šķidrums samazinās uz pusi.— Pannā izkausē sviestu, pieliek šrimpus un viegli sutina dažas minūtes. Izceļ šrimpus un uzliek uz filejiem. Sviestam pievieno sēnītes un apcep viegli dažas minūtes, pieliek zivju filejiem un tur siltu.

Iepriekšējam šķidrumam pievieno izkausēto pannas sviestu un vēl pieliek tomātu biezeni. Vieglā siltumā silda; viegli sakuļ olu dzeltenumu ar atlikušo citrona sulu karsta ūdens peldē. Pamazām iemaisa vārošo šķidrumu un atlikušo sviestu, kamēr mērce sabiezē. Pieliek papriku un mērci pārlej pār filejiem. Tūliņ liek galdā ar karstiem biskvītiem vai grauzdētu maizi.

Skābā krējuma kafijas kūka

1/2 tases sviesta vai margarīna, 1 tase baltā cukura, 2 sakultas olas, 1 tējk. vanilijas, 1 tase skāba krējuma, 1 tējk. soda, 1 3/4 tases izsijātu kūku miltu, 2 tējk. cepampulvera; virsai — 1/2 tase brūnā cukura, 1 ēdamk. kanēļa, 1/2 tases sasmalcinātu riekstu.

Sajauc sviestu ar cukuru, pieliek olas un vanilju, labi sakuļ. Sajauc skābu krējumu ar sodu, pieliek pārmaiņus izsijātos miltus ar cepamo pulveri pirmajam maisījumam. Pusi no mīklas iepilda iepriekš izsmērētā 9x9 collu pannā. Virsū uzkaisa pusi no riekstu maisījuma. Uzliek pārējo mīklu un atkal uzkaisa otru pusi no virsas maisījuma. Cep 45 min. 350°F. Ēd siltu. Ja paliek pāri, ietin alvas papīrā un uzsilda par jaunu.

Torontiešu panākumi Ņujorkā

Ņujorkā 7. un 8. maijā risinājās gadskārtējās Ziemeļamerikas meistarsacīkstes novusā. 35 dalībnieku vidū bija arī 5 torontieši.

Vīriešu vienspēlēs, sacensībām notiekot 3 grupās, finālā iekļuva 3 torontieši — Kalniņš, Reinsons un Teteris. Finālā vēl pēc 9 spēļu kārtām vadībā bija Teteris, tomēr pēdējās 2 spēlēs nepaveicās un nācās palikt 1/2 punktu aiz uzvarētāja L. Shahnazariana (Elkharte) — 8 p. un 2.v. ieguvēja F. Krūmiņa (Ņujorka) — ar- 8 p., 4.v. P. Stērste (Ņujorka) — 6 1/2 p., 5.v. J. Veiss (Ņujorka) — 6 p., 6. v. P. Kalniņš (Toronto) — 5 1/2 p.

Gandarījuma turnīrā (finālā neiekļuvušiem) uzvarēja M. Laurēns (Kalamazū), pārspēlē pieveicot U. Grīviņu (Ņujorka)_

Sieviešu vienspēlēs uzvarēja I. Misjūna (Ņudžersija).

Vīriešu dubultspēlēs atkal labākie bija iepriekšējā gada uzvarētāji — torontieši M. Baumeisters—V. Teteris, gan uzvaru izcīnot tikai pēc pārspēlēm. 2.v. Biters—Zekunde (Ņujorka); 3.V. V. Glaznavs—P. Stērste (Ņujorka); 4.v. P. Kalniņš—H. Vaits (Toronto).

Torontietis V. Teteris izcīnīja arī labākā spēlētāja balvu kopvērtējumā — vienspēlēs (3.v.), dubultspēlēs (3.v.), dubultspēlēs (1.v.) un lielākais viensitienu skaits — 9.

Mūžīgi ceļojošā Latvijas kausa izcīņā vienībām torontieši vispirms ar 9—7 pieveica Kalamazū vienību un tad pēc ārkārtīgi uztraucošas sacensības pag. gada uzvarētājus — Austrumu piekrastes sastādīto vienību arī ar 9—7.

Uzvarētāju Toronto DV novusa kluba vienībā spēlēja M. Baumeisters, H.Vaits, P. Kalniņš, K. Reinsons un V. Teteris. Austrumu piekrastes vien. — F. Krūmiņš, J. Veiss, H. Rings un K. Salmiņš. Kalamazū — L. Shanazarians, M. Laurēns, J. Šneiders un J. Rinkušs.

Sacensību laikā godināja ASV Austrumu piekrastes novusa nozares vadītāju Vitoldu Lanku, kas atzīmēja savu 50 gadu jubileju novusa spēlē.

V.

Saulaines bērnu nometne

meklē **virtuves izpalīdzes** (vienu pieaugušu, otru studenti) no **10. jūlija līdz 20. augustam.** Zvanīt:
dienā **636—1811,**
vakaros **225—1734**

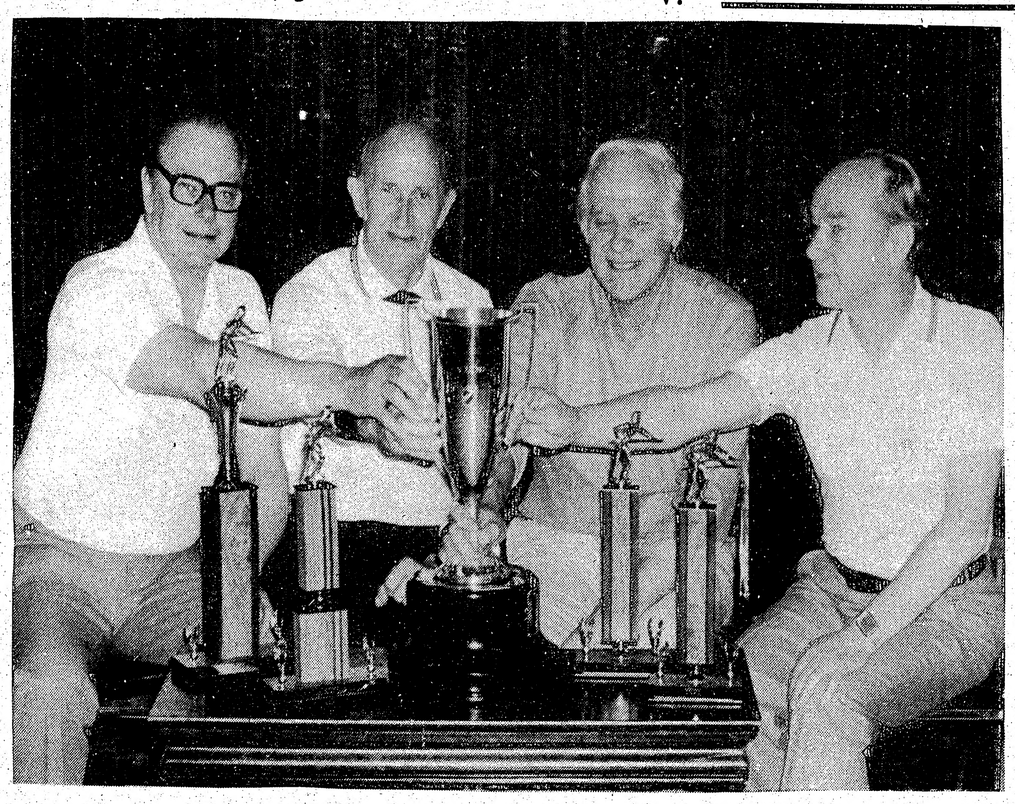

Torontieši ar izcīnītām balvām Ziemeļamerikas meistarsacīkstēs novusā 1983.g. 7/8. maijā Ņujorkā. No kr.: H. Vaits, V. Teteris, M. Baumeisters, P. Kalniņš.

Lietainai dienai

Par ko pasaule pasmaida

Viņa: „Neesi taču tik liekulīgs: es zinu gan, cik daudz sieviešu tu pazini, pirms apprecēji mani." — Viņš: „Tu vari būt lepna par to, jo es rīkojos pēc principa: Izmēģiniet visu un paturiet to labāko."

* * *

„Vai tev ir tīra sirdsapziņa?" — „Jā." — „Hm, tad tev ir ārkārtīgi slikta atmiņa."

* * *

„Pēc kā jūs spriežat, ka apsūdzētais bija piedzēries?" — „Viņš iegāja tālruņa būdiņā, pēc pusstundas iznāca ārā un sodījās, ka lifts nedarbojoties."

* * *

Kādu vakaru saimnieks pamana ap māju ložņājam kādu stāvu ar laternu rokā. Izejot raudzīt, viņš sastop Jāni no kaimiņu mājām. —„Ko tad tu, Jāni, te ar to laternu meklē?" — „Es, ak es, es neko; es tik tā gribēju . . . Trīnu apraudzīt." — Saimnieks pie sevis nosmīn, tā kaut ko viņš var gluži labi saprast. — „Jā, bet kādēļ tad tu ar laternu, kad es biju jauns, man tādos apciemojumos nekad nevajadzēja laternas." — „To es ticu, vajag tikai paskatīties uz jūsu sievu."

* * *

Kādā kokteiļu partijā Andersona kundze prasa nama mātei: „Sakiet, kur ir tā skaistā meitene, kas servēja kokteiļus?" — „Vai varu jums piedāvāt vēl vienu kokteili," laipni atjautā nama māte. — „Nē, paldies, es tikai labprāt gribētu zināt, kur pašreiz ir mans vīrs."

* * *

Kādā Londonas skolā bija uzdots domraksts par kvēkeriem. 10 gadus veca meitene rakstīja: „Kvēkeri ir visai pazemīgi ļaudis un nekad nevēlas paturēt sev pēdējo vārdu. Mans tēvs ir kvēkers, māte nē."

* * *

„Saki, kā tu vienmēr panāc, ka tavs vīrs tevi iepērkoties allaž pavada un izpilda visas tavas vēlēšanās?" — „Ak, tas ir gluži vienkārši. Es izvēlos veikalus ar visglītākām pārdevējām."

* * *

Uz lielpilsētas ielas stūra sēdēja akls vīrs, turēdams rokā kastīti un gaidīdams žēlastības dāvanas. Kāds garāmgājējs meta kastītē naudas gabalu, bet netrāpīja, un tas nokrita uz ielas. Ubags tūliņ piecēlās un sāka naudu meklēt. — „Es domāju, ka jūs esat akls?" jautāja devējs. — „O, nē, es tikai aizstāju aklo; viņš iegāja kinoteātrī!"

* * *

Advokāts nopietni paraudzījās uz savu klientu, kas bija apvainots zādzībā: — „Tik ilgi, kamēr jūs paliekat pie apgalvojuma, ka esat nevainīgs, es jūs labprāt aizstāvēšu. Bet vai jūs esat drošs, ka esat man visu izstāstījis?" — Apsūdzētais nostostas: „Izņemot to, kur es paslēpu naudu."

* * *

„Mūsu speciālitāte ir gliemeži, mans kungs." — „Es zinu, nesen viens no viņiem mani apkalpoja."

* * *

Kādreiz aktieri pazaudē nervus arī privātā dzīvē. Pirms nedaudz dienām kāds uztraukts tēlotājs ieskrēja pie teātŗa direktora: — „Jūs, vecais blēdi, cik ilgi jūs man vēl paliksit algu parādā?" — Direktors pārmetoši palūkojās uz aktieri: — „Vai jums tiešām vajadzēja pārmest man manu vecumu?"

* * *

Kalniņš kādu vakaru atkal bija dzēris mazliet pār mēru. Viņš griezās pie kāda sveša kunga: „Lūdzu, vai jūs nevarētu pavadīt mani mājās!" — Svešais brīnās: „Kādēļ gan tieši es? Vai tad kāds no jūsu draugiem nevar jūs pavadīt?" — „N . . . ne, tie visi jau pazīst manu sievu!"

* * *

„Vai taisnība, ka tu atsauci savu saderināšanos?" — „Jā. Viņš man teica, ka esot būvstrādnieks un pelnot 50 dolaru stundā. Un tikai tagad es atklāju, ka viņš ir tikai garīga darba strādnieks."

* * *

Kāda citādi ļoti kašķīga sieva labas omas uzplūdumā saka savam vīram: „August, nākamā mēnesī būs 25 gadi, kopš esam precējušies. Vai nesvinēsim sudrabkāzas?" — „Ak ko, labāk nogaidīsim vēl piecus gadus un svinēsim trīsdesmitgadu karu."

DV Toronto nodaļas rīkotās kopīgās pusdienās DV namā 125 Broadview Ave

Svētdien, 12. jūnijā pl. 13.00

PBLA vicepriekšsēdis un LNAK nozares vadītājs

Dr. Linards Lukss

runās par

14. jūnijā aizvestajiem.

Līgo svētki Sidrabenē

1983. gada 25. jūnijā plkst. 19.

JAUTRS JĀŅU UZVEDUMS

PAPARDES ZIEDS ATKAL ZIED

Uzvedumu iestudējusi Maija Ķuze.

Mūzikālā vadītāja Skaidrīte Darkēvica.

Plkst. 21.00 — deja uz dejas laukuma, spēlēs Zakuļa kapella.

Plkst. 22.00 UGUŅOŠANA, ko atbalsta Robertson CHEV-OLDS latviešu pārstāvis Hans Plaude.

Kafejnīca.

Ieeja — 7 dol., 6 dol. invalidiem, pensionāriem un skolniekiem. Jauniešiem līdz 14 gadiem - brīva.

25. jūnijā pl. 15 Sarīkojumu zālē
V. TETERA GLEZNU IZSTĀDE.

Visi laipni ielūdz

Sidrabenes pārvalde.

Kurp ejam?

Vai tiešām esam mūsu ienaidnieka iemidzināti, ka neapzināmies, ko darām, jo, neņemot vērā aizrādījumus un pamatotus faktus, kas apgaismo un atmasko PSRS slavinātāju komponistu Gundaru Poni (G. Pones veltījums — Simfonisks tēlojums Ļeņingradas filharmonijas simfoniskajam orķestrim sakarā ar PSRS 50. gada dienu) un viņa negātīvo nostāju un izteicienus attieksmē pret brīvās pasaules nacionāli domājošiem latviešiem, Septīto vispārējo latviešu dziesmu svētku ASV rīcības komiteja Milvokos nobalso par G. Pones simfonijas Avante atstāšanu dziesmu svētku programmas ietvaros, kaut gan šī pati simfonija tika noņemta no dziesmu svētku programmas Kanadā 1976. gadā.

Savas nacionālpolitiskās pārliecības dēļ oficiāli atsakos no līdzdalības dziesmu svētku komitejā.

Vai tiešām esam aizmirsuši mūsu tautas upurus Baigajā gadā un vēl joprojām šodien un neredzam PSRS mērķi — nacionāli domājošo latviešu iznīcināšanu okupētajā Latvijā? Vai mūsu sirdsapziņa pieļauj atbalstīt komūnisma slavinātāju G. Poni mūsu nacionālās izpausmes svētkos?

Raudzīsimies atklāti, jo lūk, mēs, kas atrodamies brīvajā pasaulē, esam atbildīgi mūsu tautai. Kur ir mūsu morāles principi un nacionālais paš-lepnums?

Modris Ludeks ASV.

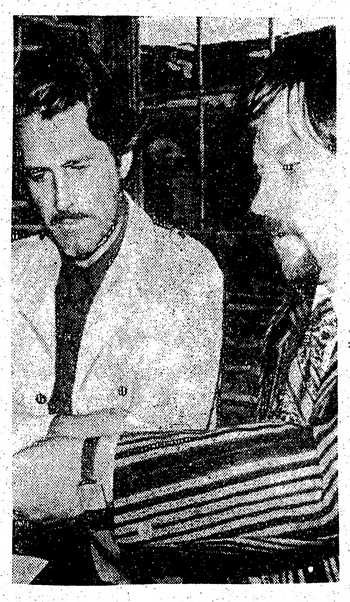

Uzņēmumā komponists Gundars Pone okupētās Latvijas apciemojumā sarunā ar komūnistu varas galma dzejnieku Jāni Pēteru.

1971. gadā Salaspils apmeklējumā radās G. Pones kompozicija trim pārveidotām klavierēm „Salaspils memorials", veltījums fašisma upuru piemiņai.

Pone veltījis Ļeņingradas valsts filharmonijas simfoniskam orķestrim skaņdarbu sakarā ar PSRS 50. gada diemu.

Intervijā ar Aleksandru Jemeljanovu Pone cita starpā izteicies: „... latviešu reakcionāro organizāciju vadītāji pieder pie aprindām, ar kuram nevienam mieru un progresu mīlošam cilvēkam nevar būt nekas kopējs."

Pieminot Ķelnē notikušos latviešu dziesmu svētkus, Pone komentēja: „... izteikta pretpadomju akcija, kas grūti saskaņojama ar jauniem strāvojumiem Eiropā un visā pasaulē..."

Lasītāju ievērībai

Prezidenta Kārļa Ulmaņa komitejas kasieris ir **N. Brasliņš** (ne Brastiņš, kā kļūmes dēļ LA 19. numurā iespiests). Ziedojumi rakstāmi uz **Prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas komitejas vārda**, sūtot tos kasierim **N. Brasliņam** uz **92 Barrington Ave, Toronto, M4C 4Z1.**

Dieva mierā aizgājis

Kārlis Morics Šverns

dzimis 1903. gada 21. martā Valmierā,
miris 1983. gada 20. maijā Toronto.

Nu čaklie soļi stājas,
Un klāt ir ceļa gals;
Kungs, Tavās mūža mājās
Sauc mani Tava balss.
(L. Cauka)

Par viņu sēro
sieva, krustmeita ar ģimeni un radi Latvijā.

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Eduards Zariņš

dzimis 1905. gada 3. septembrī Latvijā,
miris 1983. gada 30. maijā Toronto.
Izvadīšana ceturtdien, 2. jūnijā, pl. 13.30 no Rosar-Morrison bēru nama.

Sērās un mīlestībā viņu piemin
sieva, meitas, znots, mazbērni, brālis, māsas un pārējie piederīgie Kanadā, Zviedrijā un Latvijā.

Es esmu augšamcelšanās un dzīvība,
Kas man tic, dzīvos arī, ja tas miris.
(Jāņa ev. 11.nod. 25.p.)

● Reliģisko pārdomu nobeiguma pēcpusdienā 18. maijā Centrā, piedaloties ap 170 personām, galvenā runātāja Aina Avotiņa lasīja referātu par tematu Pateicies Dievam par savu krustu". Pēcpusdienas vadītājs māc. A.Celms lasīja Zeltītes Avotiņas un Friča Bārdas dzejoļus un J. Jaunsudrabiņa stāstu Bakas. Klavierpavadījumus kopdziesmām spēlēja Olga Upeniece. Sarīkojumu daļas vadītāja A. Leksere Centra valdes vārdā sveica pēcpusdienas dalībniekus, to vidū ap 80 lūgtos viesus pensionārus un pateicās māc. A. Celmam par šo pēcpusdienu programmu veidošanu, tāpat mācītājiem J.Cālītim un I. Gaidem, viesu referentiem un visiem čakliem darbiniekiem Mārtiņa un Paulīnes Vagneres vadībā.

Floridas „zelta" krastā
pie okeana
Latviešu Riviera Hotel

Fort Lauderdale, 505 North Atlantic Blvd. (ALA), 33304
aicina tautiešus un viņu draugus.
Pazeminātas vasaras cenas, tropisks dārzs, peldbaseins, restorāns, teniss, minūtes no skaistā Las Olas un Galleria „Fashion" centriem.

Telefonējiet „collect" 305—565—4433

Floridas Gold Coast klimats ir labākais visu gadu...